Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE
1
MAYIS 1980
10 LIRA

DİĞER HABERLERİMİZ
8. SAYFADA

1 Mayıs 1980
kutlu olsun

İşçi hakları gaspedilemez!

- Anayasa değiştirilemez, özgürlükler kaldırılamaz!
- Toplusözleşme düzenini askıya alma ve kısıtlama girişimlerine son!
- Toplusözleşmelerde ücret artışlarının sınırlandırılmasına hayır!
- Sendika seçme özgürlüğü referandum yasalaşmalı!
- İşgüvenliği-Partizanlığa, işçi kıyımına son!
- Asgari ücret vergi dışı bırakılmalı ve derhal yükseltilmelidir!
- Ücretlilerin vergi oranı düşürülmelidir!
- Genel grev hakkı yasalaşmalıdır!

TİKP: «Bugün, kazanılmış hakların savunulması günüdür»

İşçiler, köylüler, Türkiye halkı,

Bugün 1 Mayıs. Kutlu olsun. Bu bayram, ülkemizin, halkımızın üzerinde dolaşan kara bulutların dağıtılmasında bütün halka güç ve yeni bir atılım ruhu versin.

Evet. 1 Mayıs 1980'i kutladığımız bugün, Türkiye'nin, Türkiye emekçilerinin üzerinde kara bulutlar dolaştırılmaktadır. İşverenler ve hükümet işçi haklarını gaspetmek için çabalarını yoğunlaştırmışlardır. Anayasayı ve özgürlükleri ortadan kaldırmak için türlü tertipler yapılmaktadır. Gözler, işçi sınıfının toplusözleşme ve grev hakkı üzerindedir. Sendikal hakları üzerindedir. Bazı çevreler, 1963 öncesine dönüşün hayali içindedir.

İşçi sınıfına yönelen tehdit, sadece hükümet ve işveren çevrelerinden gelmiyor. Bugün, sınıfa yönelen bir diğer tehdit de, işçi sınıfı adına ortaya çıkan maceracı gruplardan ve Moskova yanlılarından geliyor. Yıllardır işçi hareketini, sendikal hareketi için için kemiren ve bölük pörçük eden Moskova yanlıları, son aylarda, işçileri sonu felaket olan maceralara sürüklemek için yürüttükleri kışkırtmaları daha da hızlandırdılar. Giriştikleri her yanlış eylemle, işverenlerin ve iktidarın işçilere saldırması için bir kapı açıyor, onların ekmeğine yağ sürüyorlar.

İşçi arkadaşlar,

Bugün, kazanılmış hakların, mevzilerin savunulması günüdür.

Kazanılmış hakları korumanın yolu ise, hem işçi haklarına göz diken iktidara hem de bu mücadelemizi hedefinden saptırmak isteyen maceracılara ve Moskovacı güçlere karşı durmaktan geçiyor. Emekçiler, saflarını sıklaştırmalı, maceracıların oyunlarını bozmalı ve haklarını savunmak için mücadele etmelidirler.

1 Mayıs'ın bize yüklediği görev budur.

---

1 Mayıs 1980'e ülkemizde işçi haklarına yönelik tehditlerin arttığı bir dönemde giriyoruz. Ülkemizin içinde bulunduğu ağır ekonomik bunalımın yükü çalışanların sırtına yıkılmaya çalışılıyor. IMF ve ülkemizin ekonomisini denetim altına almak isteyen emperyalist kuruluşlar işçi ücretlerinin dondurulması için baskı yapıyorlar. Bütün bunlar Anayasa ve özgürlükleri yoketme tertipleri ile elele yürüyor.

Demirel hükümeti yeni yasa tasarıları hazırlayarak toplusözleşme düzenini en az 5 yıllık bir süre için askıya almak istiyor. Eşel-mobil sistemi ile işçi ücretlerinin yükseltilmesi değil, hükümet tarafından belirlenecek bir oranda kısıtlanması amaçlanıyor. Yıllardır işçilerin zorlu bir uğraşla kazandığı haklar gaspedilmek isteniyor.

Kamu kesiminde toplusözleşmeye oturan 700 bin işçi özel sektörde başta metal işkolu olmak üzere sözleşme ve grev mücadelesine girmiş olan onbinlerce işçi ücretlerinin en az fiyat artışları oranında yükseltilmesini istiyorlar. Üretimin artması ve işveren çevrelerinin dillerinden düşmeyen çalışma barışının sağlanması da, ancak çalışan insanların insanca yaşayabilecekleri sosyal şartların yaratılmasına bağlıdır.

Toplusözleşmelerde ücret artışlarını sınırlamaya, toplusözleşme düzenini askıya almaya veya kısıtlamaya yönelik her türlü girişime son verilmelidir. Ücretler gerçek fiyat artışları oranında yükseltilmelidir.

Referandum

SON yıllarda işçilerimizin en çok sıkıntı çektiği meselelerden birisi de istedikleri sendikayı serbestçe seçme özgürlüklerinin bulunmayışıdır. Sendikal örgütlenme birçok kısıtlayıcı yasayla adeta zincire bağlanmıştır. Bu durum korsan sendikaların varlıklarını sürdürmesine, işçilerin nefret ettikleri zorba sendikaların baskısı altında yaşamasına olanak vermektedir. Sendika değişim mücadeleleri işçilerin toplusözleşme haklarını bile zedelemekte aylarca, yıllarca süren yetki sorunu işçileri mağdur etmektedir.

Demokratik hakların kısıtlı olması nedeniyle sendikal mücadele bazen çığrından çıkmakta, her türlü sahtekarlık yapılmakta, hatta cinayetler işlenmektedir.

Demirel hükümeti işbaşına gelir gelmez bu alanda sınırlı da olsa, demokratik bir yöntem getiren "İrade beyanı" uygulamasını yürürlükten kaldırarak olumsuz bir adım atmıştır.

Artık bu çileye son verilmelidir. İşçiler istediği sendikayı hiç bir baskı altında kalmadan seçebilmelidir. "Kapalı oy-açık sayım" ilkesine dayanan referandum yasalaşmalıdır. Özgür ve demokratik sendikacılıktan yana olan bütün güçler bu mücadeleye hız vermelidir.

İşgüvenliği

KAMU kuruluşlarında partizanlık almış yürümüştür. Tekellerde, YSE'de, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığında, Tarım ve Satış Kooperatiflerin'de Demirel hükümeti kıyım politikası uygulamakta, birçok yerde işten atılanların yerine MHP'li militanlar işe yerleştirilmektedir.

Özel kesimde ise işçilerin hiç bir işgüvencesi yoktur. İsteyen patron istediği işçiyi canı istediği zaman işten atabilmektedir. Buna karşı hiç bir ciddi yasal önlem getirilmemiştir. İşgüvenliğinin sağlanmadığı bir ortamda verimli üretimin yapılamayacağı açık bir şeydir.

Kamu kesimindeki her türlü partizanlığa ve işçi kıyımına son verilmeli. Patronların keyfi işçi çıkarmalarını önleyecek yeni yasalar çıkarılmalıdır.

Asgari ücret

SON fiyat artışları karşısında bugünkü asgari ücret "gülünç" denebilecek bir düzeye inmiştir. Ayda brüt 5 bin 400, net olarak 3 bin 500 lira civarında bir parayla kim, nasıl geçinebilir! Sosyal ücret olarak da tanımlanan asgari ücret, çalışan bir insanın yaşamını sürdürmesi için gerekli olan zorunlu gıda harcamalarının bile çok altındadır. Kaldı ki işsizliğin yaygın olduğu ve kadınların iş bulma olanaklarının düşük olduğu ülkemizde asgari ücretle çalışanların büyük kısmı aynı parayla ailesini de geçindirmek zorundadır. Asgari ücretin derhal yükseltilmesi güncel sorunların başında gelmektedir.

Asgari ücretin sadece bir işçi için değil, ailesi de dikkate alınarak belirlenmesi ilke olarak benimsenmelidir.

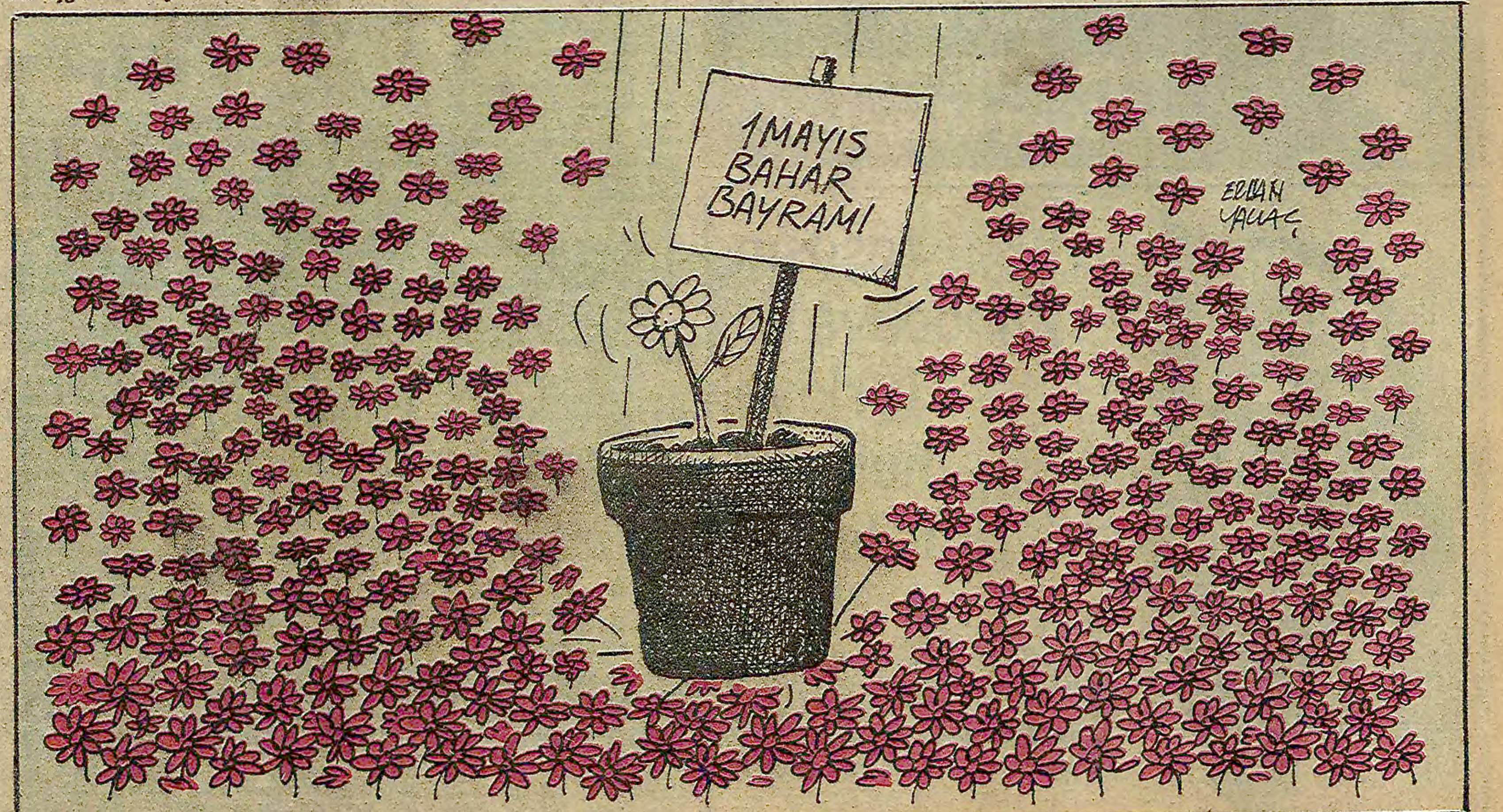
Vergi

BUGÜN devlet tarafından halktan toplanan vergilerin yüzde 75'ini ücretliler vermektedir. Toprakağalığından, kaçakçılıktan, vurgunculuktan, tefecilikten, kazanılan milyarlarca lira ise vergi dışı bırakılmakta ve ülkemize hiç bir yarar sağlamayan lüks ve sefahata harcanmaktadır. Eğer gerçekten vergi adaleti uygulanacaksa her şeyden önce bu "kara servet" vergilendirilmeli, çalışanların vergi oranı düşürülmelidir.

Ücret bordrosunu eline aldığı zaman, gelirinin yarısından çoğunun vergiye gittiğini görenler, artık bu sisteme bir son verilmesini istiyor. Vergi yasalarının yeniden gündeme geldiği bu günlerde, çalışanların vergi oranının düşürüldüğü adaletli bir vergi sistemi kurulması bütün toplumu ilgilendiren acil bir sorun haline gelmiştir.

Genel grev

GENEL grev işçilerin en doğal haklarından birisidir. Sosyal hakların genişletilmesi için veya yasa dışına çıkmış zorba bir diktatörlüğe karşı, ya da emperyalist işgalcilere karşı emekçi halk gerektiğinde genel greve başvurmak zorunda kalabilir. Dünyadaki pek çok ülkenin aksine Türkiye'de genel grev henüz yasallık kazanmamıştır. Ancak işçi sınıfına yönelik tehditler genel grev meselesini gündeme getirmektedir. Geçmişte de Türkiye'deki büyük Konfederasyonlar bölgesel çapta gene greve başvurmuşlardır. Genel grevin yasaklanması, hayatın akışının önüne set çekmeye benzer. İşçilerimiz bu hakkı kullanacak güçte ve olgunluktadır. Yasalar hayata uymazsa hayat yasaları aşar.

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Ölü turlar

Ölü deniz gibi bunlar ölü turlar Mecliste.

Biz de artık parlamentoya ölü ölü gidiyoruz çay kahve içmeye. Turlar da habire dönüyor. Herkes bu dönmenin sonuçsuz olduğunu bildiği halde. Herkes işin dedikodusunda. Sadece görüntüyü izleyerek. Son Meclise gittiğimde neler mi gördüm?

Büyük holde hörgüçlerini yutmuş develer gibi birbirini [illegible]layarak tur atan bir sürü insan. Koridorun öbür ucundan CHP'nin değerli adayı Muhsin Batur geliyor, savulun arkadaşlar. Nice incelmiş, nice donuk bir Muhsin Batur! Yanına gelinceye kadar 12 Mart'tan sonraki yaşamını kafamda canlandırıyorum.

Sanki bir rüyadayım. Muhsin Batur, bir kapının önünde, eli kapının tokmağında, istediği zaman açacak, istediği zaman kapatacak durumda. O usulca kapıyı kapatıyor, çünkü önündeki odada bir trajedi oynanıyor. Usulca kapatıyor kapıyı ve trajedi çemberinin dışında kalıyor, usulca ve ustaca. Zaten, yaşamı çıkardığınız öz evinizde bunca usulca kapatabilirsiniz kapıları ustalığa bile gerek yok.

Selamla[illegible] Benim s[illegible]mım çok zoraki. Hep karanlıklarda, zebanilerle karşı karşıya kalıp işkence gören tanıdıklar geliyor aklıma.

Zebaniler gürlüyorlar:

—Ağabeyini de buraya getireceğiz, böyle süründüreceğiz.

—Amma süründürmüşsünüz kardeşlerim. Bugün önünde iki büklümsünüz ağabeyinizin.

—Biz zebaniyiz ahbap, vücudumuzda kemik yok. Kim ağanın efendisiyse ona hizmet ederiz.

Büyük holün tam köşesinde AP'nin karşıt adayı Sadettin Bilgiç oturuyor. Çevresinde kalabalık bir grup. El öpmeye gelenler de çok!

—Tanrı bizi başarılı kılsın.

—Nasipse...

Bu kısa diyalog kırk kez yineleniyor.

Bir milletvekili kendini göstermek için Sadettin Bilgiç'e:

—Affedersiniz diyor, oy verme zamanı geldi, içeriye giriyorum.

Sadettin Bilgiç, dar giysilerinin içinde güçlükle omuz silkiyor.

—Yok canım girme, zahmet etme. Nasıl olsa birleşip 300 oya varamıyorsunuz. Girme daha iyi.

Birden, eski günlerin filozof Sadettin Bilgiç'i ölüveriyor ama, sürüyor bu.

Metrodan çıkar gibi, eşini doğuma götürür gibi, acele adımlarla Muhsin Batur kadar kilo vermiş bir Uğur Alacakaptan ne taraflara koşuşuyor.

İki metre ötede Muammer Aksoy Hoca ise son derece dertli. Avrupa Konseyinden geri çağırmışlar ölü turlara katılsın diye.

—Dönmeseydin be hocam. Dönsen de dönmesen de seçtiremeyeceksiniz Muhsin Batur'u.

Kalk Hatice Alankuş mezarından. Söyle onlara Muhsin Batur'u seçtiremeyeceklerini.

—Bu çağrışımlar ne Nimet Arzıkcığım?

Belleği ve yüreği yerinde olan insanın kafasındaki çağrışımlar.

Zor zamanlarda politikacılar beni güldürüyorlar. Ağlama duvarımız gibi. Herkes bize, başına gelip yakınıyor:

—Siz bilirsiniz, ne olacak, ne tahmin ediyorsunuz' diye peşimizi bırakmıyorlar.

Bence, sonuç malum ama size diyemem politikacı kardeşlerim. Senatör Mehmet Özgüneş'e kapalı bir mektup vereceğim, içinde seçilecek adayın ismi olacak. Bu niyetimi politikacılar duydular:

—Bize de söyle, bize de söyle, diye yolunuyorlar.

Gelişigüzel dolaşan aday isimleri şunlar: Atasagun, Baykara, Fahri Çoker.

Bir zamanlar eski Başbakan Sadi Irmak'ın da ismi dolaşıyordu. Bugün daha az dolaşıyor.

—Niye ki?

Bir rüya görmüş, geçen gün anlattım. Politikacılar rüyasını beğenmemiş, bütün parlamento bu rüyadan söz ediyor ve gülümsüyor. Geçen gün anlatmıştım, bir kez daha anlatayım: Uykusunda onu Hacı Bayram Veli ziyaret etmiş ve demiş ki 'sen bir numaralı vatandaş olacaksın ve Türkiye'yi kurtaracaksın'.

—Bunun kötü bir yanı yok ki! Ama, koskoca Sadi Irmak beyefendi olsa olsa Hacı Bayram Veli'yi görür rüyasında. Eyüp Özalkuş'u görecek mez ya! Bakın şu dünya ne kadar bozuldu. Hacı Bayram Veli'nin desteği bile yetmiyor.

—Kendisi mi anlatmış bu rüyayı?

—He ya!

Birden ensenizin kökünde bir keramet duyuyorsunuz.

—Bakarsınız hiç beklenmedik biri seçilir.

Herkes böyle kerameti ciddi, ciddi başıyla onaylıyor.

Mecliste, uzun zamandan beri görmediğim Nihat Erim'in 11'ler kabinesinden Selahattin Babüroğlu'na rastladım. Öz özüyle fazla dolu olmasına karşın, dürüst adamdır severim. 11'leri anımsıyorsunuz değil mi? Gene aynı noktada kalmış.

—Bizim Bakanlığımız sırasında işkence yapılmadı diyor, daha demiyor.

—El insaf. Bir işkenceci bir günde doğup büyümez. Bir işkence tezgahı bir günde kurulmaz. Hırslı direnmemin karşısında şunu ekliyor.

—Belki ben teknik meseleye fazla dalmıştım, o zamanlar'da onun için işkenceyi fark etmedim.

Büyük tanrım şükürler olsun sana, iyi ki ben teknik meselelere bunca dalmadım da işkencenin farkında oldum.

Uzaktan dikizliyorum: Gene Sadettin Bilgiç'in elini öpmek için kuyruğa girenler var.

Dünya işte o kadar ve bu kadar. Salondan hole bir boşalma oluyor. İnsanlar koşuşuyorlar.

Jet hızıyla kapıya yönelen birine soruyorum:

—Ne oldu?

—Çoğunluk kalmadı.

Boş dünya, boş.

düşünce dünyası

1 Mayıs 1980'in devrimci sloganı
BİRLİK-BARIŞ-ÖZGÜRLÜK

Mehmet Halim Spatar

1 Mayıs kutlu olsun! Büyük acıların, bir kan gölünün, insanları yaşamdan bıktıran bir bunalımın, büyük bir altüst oluşun içinden geçerek insanlığın gerçek kardeşlik dünyasına bir yıl daha yaklaşıyoruz. Beş yüz yıl önce toprak köleliğini yıkarak yerine ücret köleliği düzenini getiren kapitalizm, yirminci yüzyılın son yirmi yılında artık, yerini insanın insan tarafından sömürülmeyeceği düzene bırakmağı sürecin büyük bunalımını yaşıyor. Emperyalizm yani can çekişen kapitalizm, insanlara bugüne kadar görülmemiş, yaşanmamış acılar, eşi görülmemiş kitlesel kırımları, evrensel savaşları, ama öte yandan da sömürüsüz dünyanın önünü iyice açacak akıl almaz ilerlemeleri de getirdi. İnsanın tam kurtuluşuna giden yol, bugün tıpkı aya gitmek gibi insanların düşüncesinde, hayalinde, özlemlerinde olan bir şey değildir. Bir gerçektir. Bu yol bütün engellerine, sarp yokuşlarına, dik uçurumlarına karşın her geçen gün dünkünden 1848'den, 1871'den, 1917'den, 1949'dan çok daha kolaydır. Yirminci yüzyılın bu son yirmi yılı içinde ise emekçi sınıfların ve ezilen halkların her gün daha somutlaşan, önünde durulmaz görkemli gidişini yolun dümdüz olacağını dünya insanlarının bir çoğunun göreceği inancındayız.

Kapitalizm ölüm döşeğinde can çekişirken etrafına da büyük acılar saçıyor, bardaklarımıza zehir acısı içkisini dolduruyor. İnsanların kafasına yoz tutsaklık kültürleri, sahte değerler, dürmece ideolojiler, yoz inançlar dolduruyor. Emperyalizm olarak yutturamadığı şeyi, sosyal-emperyalizm olarak yutturmaya kalkıyor. Bilimsel sosyalizmi, yayılmacılığın bir montajı olarak kullanmaya çalışıyor. Ama bu engebeli yolu bütün dünya emekçilerinin ve ezilen halklarının oluşturduğu insanlık ailesi kesinkes aşacak, sömürüsüz aydınlık dünyayı gerçekleştirecektir.

1980 koşullarında devrimcilerin görevi: "Tüm ulusal güçlerin birliği" dir

1 Mayıs 1980 koşullarında ülkemizde devrimcilerin görevi egemen sınıfların demokratik hak ve özgürlükler üzerine saldırılarını püskürtmek, Rusya'dan ve MHP'den kaynaklanan kargaşayı önlemek, ulusal ilkeler çevresinde tüm ulusal güçlerin birliğini sağlamaktır. Ancak böyle bir mücadele ülkemizin halkını emperyalizmin hangi maskeyi takmış olursa olsun her türlü saldırısına karşı koyabilecek bir kardeşlik toplumu haline getirebilir. Bu koşullarda ezilen ve sömürülen bir Üçüncü Dünya Ülkesi olan Türkiyemizde ertelenmez devrimci görev, bu ulusal birliği ve cepheyi oluşturmaktır. Bunun içindir ki günümüzdeki devrimci slogan: Birlik, Barış, Özgürlük'tür.

Tarihte ülkelerinin bağımsızlığını koruyanlar hep emekçi sınıflar oldu. Egemen sınıflar ise çıkarları ne zaman öyle gerektirdiyse, ülkeyi insanlarıyla birlikte satmaktan hiç bir zaman geri durmadılar. Damat Feritler, Quislingler, Babrak Karmeller, bütün vatan hainleri hep egemen sınıflardan çıktılar.

Günümüzde de ulusal bağımsızlık bayrağını egemen sınıfların düşürdükleri yerden kaldırıp yeniden dalgalandıranlar devrimciler ve emekçi sınıflardır. 1871'de Paris işçileri ülkeyi Alman ordularına teslim etmek isteyen hainlere karşı şanlı Paris Komünü'nü kurmuşlardı. İstanbul'un yurtsever ve bilinçli emekçileri 1920'de kent İngiliz işgalinin en ağır günlerini yaşarken 1 Mayıs'ı 'Bağımsız Türkiye' sloganlarını haykıran yüzbinlerce insanın antiemperyalist gösterisiyle karşılamışlardı. İkinci Dünya Savaşında Nazilere karşı ülkelerini kurtaranlar, savunanlar da sonunda faşizmi yenenler de gene emekçiler oldu.

1 Mayıs'lar halkı özgür ve bağımsız, iç çelişmelerini, demokratik hak ve özgürlüklerin sağladığı bir kardeşlik ortamı içinde çözebilen, hiç bir dış gücün sömüremediği hiç bir hegemonyacı gücün başeğdiremediği önü açık, yolu ve geleceği aydınlık Türkiye'nin ulusal bayrağı altında kutlanan bir bayram olmalıdır.

Devrimciliği öyle sanarak "sol" maceracı gruplarda her gün halka daha fazla karşıt düşen, her gün Rusya'nın kışkırttığı tertiplerin batağına daha fazla saplanan gençler! Hepinizin devrimci sağ duyunuzun sonunda üstün geleceğine, halkla birleşme yolunu seçeceğinize, yüzüne sol maskesi takmış ülke hainlerini, küçük burjuva devrimcilerini, bireysel teröristleri yalnız bırakacağınıza gerçekten inanıyoruz. Halkın safları içinde onun bir parçası halinde gelerek kurtarabilir, gerçekten ona önderlik edebilecek devrimci bir ruh kazanabilirsiniz. Bugün MHP ve faşist odaklar olsun, Rusya ve onun beşinci kolu sahte TKP olsun, her ikisi de halkı birbirine düşürerek bölmeye ve bu durumdan yararlanmaya çalışıyor. Bu tertipler, halkın ve devrimcilerin uyanıklığı sayesinde sökmeyecektir de.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İŞKENCE ÜZERİNE

Dünyamızda çeşitli toplumlar yaşamıştır asırlar boyu.

En ilkel olanından ve bugün eğer yanılmıyorsak, 20. yüzyıl denilen zamanda modern topluma değin. Ama hep güçlüler ve etkililer köprü başlarını tutmuş, aslan payına onlar sahip çıkmış, çeşitli yöntemler ve yollardan güçsüz ve zayıfları kendi egemenlikleri altına almışlar, gerek ekonomik ve gerekse sosyal acıdan.

Bilimsel araştırmalar ve tarih, yüzyılların zaman süreci içinde güçlülerin bazan köleciliği (Feodal zorbalığı- gelenek ve töreleri) bazen de aşırı dinci metodları ve değişen evrelere göre değişik araçları kullanmışlardır.

Ama dünya her ne hikmetse sürekli ileriye doğru yürümüş onların dilediği tarih tekerrürü yerine hep kendini yenilemiştir. İnsanlar beğenmediği ve istemediği toplum biçimlerini kendi gücüne dayanarak yıkmış, daha güzelini ve daha iyisini yapmaya ve kurmaya çalışmıştır. Ve bunda muvaffak olmuşturda insanoğlu.

Tüm bunlar ve insanlık tarihinin felsefesi içinde bu arada bir başka gerçeği çıkarıyor gözler önüne: Adı, sanı ve doğası gereği korkunç ve iğrenç bir kavramı. İŞKENCE'yi, işkencecileri, sadizm hastalığına yakalanmış iğrenç yaratıkları.

Uzun yıllardan beri bahsedilen, yazılan, çizilen vb. eylemlerle kınanan yadırganan bu yöntem ta eskilerden beri insanoğlunun başbelası olmuş. Onları ürkütebilmek, irkitebilmek ve korkutabilmek için kullanılmış bir silah bu. "Suçlu"lar üzerinde ama asıl suçlu ve güçlüler hesabına.

Bu korkunç silah sayıları bilinmeyecek kadar insanlar üzerinde denenmiştir, ne yazık ki. (Engizisyon mahkemeleri ve elektrik sandalyeleri vb. lerde)

Özellikle geri kalmış ülkelerde halen geçerli olan bu kellik çağımızla su götürmez bir şekilde çelişmekte, insanlık adına acı ve kederin bir başka kaynağını oluşturmaktadır.

Yazımızın başında değindik, bu konuya çok değindi yürekli insanlarımız, çok yazdı, çok çizdi, yetkili ve etkililerimiz çok uyarıldı. Hatta Meclislerimize kadar geldi bu konu. Cemaat ne derse desin imam bildiğini okurmuş. Oysa bu ülkenin en yetkili insanları İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine imza koymuş. Uluslararası Af Örgütüne üye olmuş. BM'nin insan hakları ile ilgili maddelerini onaylamış ayrıca Anayasamız da bu ilkelliği kökünden yasaklamıştır.

Tüm bu hak ve yasalara karşın, ne yazık ki ülkemizde hâlâ işkence varsa ve devam ediyorsa bu utanç verici çağımız adına, insanlık adına ibret verici bir olaydır. Bu yöntemle suçlunun azalacağı ve caydırıcılığı düşünülüyorsa, görüldüğü ve görüleceği gibi önemli olan suçun kaynaklarını kurutmaktır. Oysa bu yöntem bizce suçun ve suçlunun çoğalmasına hizmet ettiği gibi haklı bir zemin doğmasına neden olur. Anarşi ile mücadelede de bu tutum yine yanlışlığını tüm çıplaklığı ile göstermektedir. Gerçek suçluların cezasız kalmasını elbette kimse isteyemez ama suçlunun üstüne insanlık suçuyla onu işleyerek gitmek o kadar daha kötüdür.

Ülkemizi bir iç savaşa sürüklemek isteyenlere haklı bir zemin yaratabildiği gibi onlara malzeme sağlamaktadır.

Bugün ülkemizin ihtiyacı anarşi ve kargaşalığa, bölücülük ve zorbalığa karşı bu eylemlere yardımcı olunacak uygulamalar değil, Birlik-Barış ve Özgürlüğün sağlanması için daha adil daha insancıl ve daha demokrat olmayı gerektirmektedir. Ve ancak bunların sağlanmasına hizmet eden tutumlar anarşiyi yenmede cesur adımlar attırabilir.

BİR OKUYUCU

İtiraz eden sürülüyor
Üniversite mezunlarına kapıcılık yaptırılıyor

Istanbul Sağlık Müdürlüğünde görevli Sosyal Hizmetler Akademisi mezunu personellere Sağlık Müdürlüğünün kapısında görev verilmek isteniyor. Dört senelik üniversite tahsili yapan personelin kapıda görevlendirilmesini şaşkınlıkla karşıladık.

Sağlık Müdürlüğünün Sosyal Hizmetler Şubesinde mesleki çalışma yapan uzmanlar, Sağlık Müdürünün yazılı olmayan emri ile kapıda görevlendirildi. Devlet memurları kanununa uygun olmayan, ayrıca devletin binlerce lira masrafla üniversite tahsili yaptırdığı personele bu tip bir görev verilmesinin nedenlerini açıklamayan Sağlık Müdürü, bu karara itiraz eden uzmanları kanunsuz olarak sürüyor. Sosyal Hizmetler Uzmanı Halis Doğan bu duruma itiraz ettiği için sürgün edildi. Kararın zorla tebliğ edilmek istendiğini öğrendik.

Sosyal hizmetler uzmanları gerekli yasal olanakları kullanacaklarını belirterek, mesleklerine yönelen bu kararı nefretle karşıladılar.

Bir okuyucu

Suçu bana yıkacaklarına neden saldırganları yakalamıyorlar

Sizlere acı fakat gerçek bir olayı anlatmak istiyorum.

Ben Mersin'de çalışıyorum. Ailemi ziyaret etmek için Samandağı'na gittim. Bu aradada bir arkadaşımı göreyim dedim. Arkadaşımı ziyaret ettikten sonra eve dönüyordum. Bir kaç kişi liseden çıkarak saldırdılar. Buradan bir daha geçmeyeceksin seni yaşatmayacağız, bizden başka kimse buradan geçemez diye vuruyorlardı. Saldırganların başını Süleyman Kaleci çekiyordu.

Saldırıdan sonra amirliğe şikayet ettim. İfadem alındıktan sonra bir trafik polisi bana içeri girerek olayları siz çıkarıyorsunuz dedi. Ve beni sabaha kadar gözaltında tutacaklarını söyledi. Bir süre bağırarak tehdit etti beni. Ben şikayet etmeme rağmen suçu üzerime yıkmaya çalışıyorlardı.

Suçu bana yıkmaya çalışacaklarına gidip neden saldırganları yakalamıyorlar.

Semih Çobancı

«Köylü milletin efendisidir»

Tarihe geçen sözler vardır, bir de bu sözlerin içerdiği konular.

Mustafa Kemal Atatürk'ten yadigar kalan bir sözü ele alıp içerdiği konuyu genişletelim. Bakalım ne çıkacak.

Mustafa Kemal Cumhuriyetin ilk dönemlerinde "Köylü milletin efendisidir" diyordu. Mustafa Kemal'in bu sözü niçin tarihe geçmiş? Peki neden bu sözün önemini kavrayıp uygulamıyoruz?

Gerçekten, köylü milletin efendisi midir? Yoksa Mustafa Kemal'in sadece köylülerin fedakarlıkları karşılığı olarak söylediği bir tatlı söz müdür?

Köylü askerlik görevini yapıyor. Köylü milleti temsil edecekleri seçiyor. Köylü en alt düzeyde yaşamını sürdürüyor.

Bugün yaklaşık olarak Türkiye nüfusunun yüzde 70'ini köylülerimiz teşkil ediyor. Yani TBMM ve Senato'ya gönderilen her yüz üyeden yetmişi köylünün temsilcisidir. Bu temsilcilerin, temsil ettikleri köylülere hizmet götürmeleri gerekir. Diğer taraftan ise sayıları binlerce olan ve Türkiye nufusunun yüzde 1'ini teşkil eden bir avuç kapitalistin hepsi bir araya gelse ancak 1 bilemedin 2 temsilcisi çıkar. Ancak işin burasında bir terslik peyda oluyor. Temsilcilerin yüzde 70'i kapitalistlere yüzde 1'i köylüye hizmet ediyor.

İşte köylülerimizin çektiği sefaletin nedenlerinden ilki bu.

Efendiler şayet bir devletin siyasi ve ekonomik durumunu öğrenmek istiyorsanız, size gayet kolay bir yöntem. Boşuna gidip bakanına, vekiline, başkanına, müdürüne sormaya gerek yok. Sorsanız da doğru cevabı alamazsınız. Çünkü kendi çıkarlarını muhafaza edebilmek için görünmesini istemedikleri konuların üzerine suni bir perde çekerler. En iyi ve gerçek yol şudur. O devleti tanımak isteyen köylüsünü tanısın yeter. Yahut da köylerini mi tanımak istiyorsunuz, ülkenin ekonomik ve siyasi durumuna bakın yeter. Nasıl mı? İşte örnekleri:

Köylümüz tahılı eker, biçer sonra ya toptancıya ya da TMO'ya satar. Sonra [illegible] misli fazla para ödeyerek gıdası için gereken ekmeği fırından alır.

Ülkemizde nasıl olur bir maden yabancılara cüzi bir miktar karşılığında verilir. Sonra da bunun işlenmişini 3-5 misli fazlasıyla geri alırız.

Ülkemizin çıkarlarını koruyacak ya da halka hizmet bakımından önemli olan kanunlar aylarca neden sürüncemede kalır?

Siyasi ve ekonomik çıkarlar bertaraf edilerek devlet için halk için çalışalım diyerek kolları sıvasak 100 senede varacağımız noktaya 5-10 senede varacağımızı sanıyorum.

Peki bunun olanakları var mıdır? Bir de onlara bakalım.

Bugün Türkiye'nin coğrafi özellikleri hiç bir ülkede yoktur. Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan köprü ki Türkiye'nin bir ticaret yolu olmasını sağlamaktadır. Boğazlarımız da 1. Dünya Savaşında paylaşılamayan birer nimetti.

Yeraltı zenginliklerimiz diğer ülkelere nazaran ilk sıralarda yer alıyor. Akarsularımız ise dünyada 4. sırayı almaktadır.

Bu kadar geniş imkanları kullanamayacak kadar beceriksiz temsilcileri TBMM'ne göndermeye devam edersen yarın herşeyimizden olacağız.

Peki suçlu kim?

Milleti temsil edenler mi, yoksa onları seçenler mi? Temsilciler suçludur bu su götürmez bir gerçektir. Fakat temsilcileri seçenler, yani nüfusumuzun yüzde 70'ini teşkil eden köylülerdir. Şayet onlar takım tutar gibi parti tutma yerine, şahısların becerilerine göre değerlendirip oylarını kullansalardı devletimiz 20 sente muhtaç olmazdı. Tüpüm yok, gazım yok, yağım yok, sigaram yok diye feryatlar yükselmeyecekti.

İşte böyle. Etrafına baktığın zaman önündeki umutsuzluk çukurundan seni kurtaracak ne cevherler bulacaksın. Bir de o cevherleri deneyin artık. Yeterki gözlerinizi açın. Gerekirse o cevherler sizi bulacaklar. Kulaklarınızdaki pamukları da çıkarıp atın artık.

A.F. Dal

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

ÖZÜR

Yazarımız Lütfü Oflaz'ın yazısı elimize geçmediğinden yayınlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Yunan Mitolojisinde bir tanrıçaya verilen ad. 2) Yunan Mitolojisinde aşk tanrısı - Dünyanın döndüğünü söylemesi yüzünden gerici sınıflarca öldürülen bir bilgin. 3) Başbakanımız - TERSİ ölüm cezası. 4) Neodyumun simgesi - İstanbul'da bir işçi semti - Ücretle çalışan. 5) TERSİ ilave - TERSİ Türkiye'nin en büyük holdinglerinden. 6) Küçük zarif bir çiçek - TERSİ saçlara bir şekil verme biçimi - Kırda bayırda yetişen ufak bitki. 7) Bir hayvan - TERSİ Türkiye-Yunanistan arasındaki sorunlardan biri - TERSİ bir sayı. 8) Erbakan 18 Mayısta kızarıp kızarmadığına bakacak - Köpek.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Demirel'in siyasi literatürümüze kattığı terimlerden biri. 2) TERSİ küçük akarsu - Yerine getirme. 3) Bir çeşit içki - TERSİ bir hayvan. 4) Tutsak - Çağ. 5) TERSİ bir yağış türü - Bir hitap şekli. 5) Hakim. 6) Hükmeden. 7) Esas olmayan - Gelenek, görenek. 8) Kırmızı - Gösteriş, çalım. 9) TERSİ bir kadın ismi - Uzak bir tarihi ifade etmek üzere kullanılan bir sözcük. 10) Karışık-refikli. 11) Elektriği keşfeden mucit. 12) İridyumun simgesi - Renklerde koyuluk, açıklık yönünden görülen fark.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	U	T	■	■	Z	A	D	E	■	L	İ
2	O	L	G	A	Ç	E	K	O	V	A	■	M
3	C	U	M	H	U	R	İ	Y	E	T	■	■
4	A	■	T	■	V	E	L	S	■	A	N	T
5	T	A	■	T	A	Ç	■	A	L	M	A	N
6	E	Ğ	E	■	■	■	Z	N	■	A	M	A
7	P	■	F	E	T	H	İ	■	A	N	I	T
8	E	G	E	M	E	N	L	İ	K	■	K	U

İran Devlet Başkanı, Avrupa Parlamentosundan bir heyeti Tahran'a davet etti

■ ABD'li askeri liderler, operasyonun Sovyetler Birliği'nin ihtarı üzerine durdurulduğunu sanıyor

■ "The Daily Telegraph" İran'a sızdırılan 100 kadar Amerikalının halen İran'da olduklarını ileri sürdü

LONDRA/ WASHİNGTON/ TAHRAN (AJANSLAR)

İran Devlet Başkanı abulhasan Beni Sadr, rehineleri kurtarmak amacıyla ABD'nin giriştiği başarısız askeri harekat ışığında, Avrupa Parlamentosuna, Tahran'a bir delegasyon gönderme çağrısında bulundu.

Beni Sadr mesajında ayrıca, Avrupa'nın Amerikan politikasını desteklemesinin tehlikeli eylemlerin kabulü anlamına geldiğini ve rehinelerin serbest bırakılması çabalarına yardımcı olmadığını kaydetti.

CARTER'IN BASIN TOPLANTISI

ABD Başkanı Jimmy Carter, önceki akşam Washington'da düzenlediği basın toplantısında İran'ı uyardıklarını ve "rehineleri unutmayacaklarını" söyledi. Carter, rehinelere en küçük bir zarar verilmesi halinde derhal tepki göstereceklerini ileri sürdü.

Carter, "Rehineleri kurtarmak için girişilen askeri harekat başarılı olsaydı, İran'da ekonomik ve siyasi sıkıntılar yaratan bunalıma son verilebilirdi" dedi.

ABD'Lİ ASKERİ LİDERLERİN GÖRÜŞÜ

Öte yandan Amerika'nın İran'daki rehineleri kurtarmak için giriştiği askeri operasyonun "bazı teknik nedenlerle" yarıda kalmasından sonra ortaya atılan birçok soruya henüz kesin ve inandırıcı bir cevap bulunamazken, Amerikan Genelkurmay eski Başkanlarından emekli Amiral Thomas Moorer bu konuda şunları söyledi: "Çöle indirilen komando kuvvetinin alelacele geri çekilmesi, başka bir kuvvetin karşı harekata girişme ihtimali ile açıklanabilir. Aksi halde, geride bırakılan bütün malzemenin imha edilmesi gerekirdi."

Amiral Moorer, Sovyetler Birliği'nin bölgede özel bir harekatın cereyan ettiğini haber almış olabileceğini, Rusya'nın özel haberalma kaynaklarının güçlü olduğunu kaydetti.

ABD'nin askeri operasyonunun başarısızlığa uğramasından hemen sonra, bir İngiliz yetkili ile Kuveyt'te yayınlanan "El Kabas" gazetesi de operasyonun Sovyetler Birliği'nin ihtarı üzerine durdurulduğunu söylemişlerdi.

"SIZDIRILAN AMERİKALILAR HÂLÂ İRAN'DA"

İngiliz "The Daily Telegraph" gazetesi, Tahran'daki rehineleri kurtarmak için girişilen harekattan önce İran'a sızdırılan 100 kadar Amerikalının halen İran'ın bilinmeyen bir yerinde gizlendiklerini ileri sürdü.

AA'nın haberine göre, gazetenin savunma konularındaki uzman yazarı Clare Hollingwroth, iyi haber alan kaynaklara dayandırdığı haberinde İran'a sızdırılanlar arasında Farsça konuşan üniversite öğrencileri, CIA ajanları ve "Yeşil Bereliler" bulunduğunu söyledi.

Öte yandan "New York Times" gazetesi ise, kurtarma harekatında görev almak üzere bu yıl başlarında, Avrupalı işadamları kisvesi altında İran'a sızdırılan bütün Amerikan ajanlarının, aynı sessizlik içinde İran'dan ayrıldıklarını yazdı.

ABD Savunma Bakanı Brown ise, operasyonunun Moskova'nın uyarısı üzerine durdurulduğu iddiasını yalanladı.

İSVİÇRE VE AVUSTRALYA'NIN TUTUMU

Bu arada İsviçre hükümetinden bir sözcü, AET ülkelerinin İran'a karşı uygulamayı tasarladıkları yaptırımlara İsviçre'nin katılmayacağını açıklarken, Avustralya Dışişleri Bakanı Reacock, rehineler konusunda bir gelişme olmadığı takdirde, ülkesinin 17 Mayıstan itibaren İran'a ticari ambargo uygulayacağını belirtti.

STERN DERGİSİNİN MUHABİRLERİ

Batı Almanya'da yayınlanan "Stern" dergisinin İran'da görevli 4 muhabirinin İran Devrim Konseyi Merkez Komitesi tarafından tutuklandığı bildirildi.

SÜRPRİZ! Edmund Muskie, ABD Dışişleri Bakanı oldu

■ Carter'ın yeni bakanı, "liberal ve yumuşak" tutumlarıyla tanınıyor

WASHINGTON (AJANSLAR)

ABD'nin İran'a karşı giriştiği harekata karşı çıktığı için görevinden istifa eden Cyrus Vance'ın yerine, Amerikan Dışişleri Bakanlığına Demokrat Parti Maine Senatörü Edmund Muskie atandı. Vance'ın istifasından sonra bu makama vekaleten atanan Warren Christopher'in ise Dışişleri Bakan Yardımcısı olarak görevine devam edeceği açıklandı.

Carter'ın "bütün dünyanın iyi tanıyıp saydığı bir devlet adamı" olarak tanıttığı Edmund Muskie, 21 yıllık senatördür. 1968 ve 1972 seçimlerinde ABD Başkanlık seçimleri için adaylığını koymuş olan Muskie, "Liberal ve yumuşak" tutumuyla tanınıyor. Senato Bütçe ve Dışişleri Komisyonlarında görev almış olan Muskie'nin yeterli diplomatik tecrübeye sahip olmadığı ileri sürülüyor.

Özellikle Batı Avrupa'daki siyasi gözlemciler Muskie'nin Dışişleri Bakanlığına getirilmesini sürpriz olarak değerlendirirken, Washington'daki çevreler, yönetim içindeki sertlik yanlılarının bu atama ile daha fazla güç kazandıklarını belirtiyor. Diplomasi uzmanı olmayan ve yumuşak tutumlarıyla bilinen Muskie'nin yerine, Brzezinski'nin dış ilişkilerde kolayca hakimiyet sağlayabileceği öne sürülüyor.

ABD'NİN MOSKOVA BÜYÜKELÇİSİ WASHİNGTON'DA

AFP'nin bildirdiğine göre ABD'nin Moskova'daki Büyükelçisi Thomas Watson, kişisel nedenler öne sürerek bir süre için Washington'a döndü. İstifa eden Dışişleri Bakanı Vance'e yakınlığı ile tanınan Watson'un merkeze geri dönmesinin istifa ile bir ilgisi bulunmadığı ileri sürüldü.

İran hükümet kuvvetlerinin saldırıları karşısında köylerini terketmek zorunda kalan Kürtler, Kotur Deresindeki bölgeden ayrılarak Türkiye sınırındaki Özalp-Başkale-Hakkari cıvarına sığındılar. Yaklaşık olarak 4 bin İranlı Kürt, Türkiye makamlarından iltica hakkı istiyor. Resimde Kotur'dan kaçarak barınacak yer arayan Kürt çocukları. (Fotoğraf: AYDINLIK)

ATEŞ-KES ANLAŞMASI YAPILMASINA RAĞMEN

İran'da hükümet kuvvetleri Kürt bölgesinde harekatı sürdürüyor

■ Beni Sadr, hükümet kuvvetlerinin ateş-kese uymalarını istedi

İRAN/ RAZİ (ÖZEL)

İran'da Kürt Peşmergeler ile hükümet kuvvetleri arasında ateşkes imzalanması için anlaşma sağlandığı bildirildi.

BBC radyosu ateşkes üzerinde anlaşma sağlanmasına rağmen İran hükümet birliklerinin özellikle Sanandaj kentinde ateşkese uymadığını ve saldırısını sürdürdüğünü bildirdi.

Bu arada İran Devlet Başkanı Abulhasan Beni Sadr'ın yerel Kürt liderleriyle görüşmek için Mahabad kentine gitmesinin beklendiği ileri sürülürken, Beni Sadr, hükümet birliklerinin ateşkese uymaları için yeniden çağrı yaptı.

Bu arada 17 bin kişilik nüfusa sahip olan Sakez kentinin tamamen boşaltıldığı ve sivil halkın kenti terkettiği haber verildi. İran hava kuvvetlerine bağlı helikopter ve jetlerin sivil halkı da bombaladığı gelen haberler arasında.

Öte yandan Fantom jetleri ve helikopterlerle sivil halkın üzerine ateş açan hükümet kuvvetleri Azerbaycan bölgesinde de bir otobüsün 42 yolcusunun ölümüne sebep oldu.

Çarpışmaların daha çok Sanandaj ve Sakez kentlerinde sürdüğü belirtilirken, önceki gün bir kışlaya baskın yapan Peşmergelerin 85 Devrim Muhafızını öldürdüğü bildirildi.

Bilindiği gibi, İran ordusu adına önceki gün yapılan çağrıda, Kürt halkının isyancıları yalnız bırakmaları ve İran hükümet kuvvetlerine yardımcı olmaları istenmişti. İran hükümet kuvvetleri ile Kürt Peşmergeler arasında son 15 günde meydana gelen çarpışmalarda 1000 kişinin öldüğü tahmin ediliyor.

Çin Başbakan Yardımcısı Geng Biao, mayısta ABD'ye gidecek

WASHINGTON (AA/AFP)

Çin Başbakan Yardımcılarından Geng Biao'nun 27 Mayıs tarihinde 10 günlük resmi bir ziyaret için ABD'ye gideceği resmen açıklandı.

Amerikan Savunma Bakanlığının yaptığı açıklamaya göre Geng Biao bu ziyareti sırasında Amerikalı yetkililerle Çin'e satılacak savunma araçları konusunda görüşmeler yapacak ve bu arada birçok üssü ziyaret edecek.

Geçtiğimiz ocak ayında Çin'e bir ziyarette bulunan Amerikan Savunma Bakanı Harold Brown'un daveti üzerine Amerika'ya gidecek olan Geng Biao'nun ABD gezisi dönüşünde de Hawai adalarına uğrayacağı öğrenildi.

Görevleri tehlike, yaptıkları macera

44 İranlının bulunduğu otobüsün yolunu kesen Amerikalı askerlerin temsili resmi.

Çöldeki kazada yanan uçağın enkazıyla geride bırakılan bir helikopter.

Operasyon sırasında yanarak ölen Amerikalı askerin cesedi.

"Kurtarma operasyonu" denilen harekatın öyküsü

■ Operasyon planı sanki bir casusluk romanından alınmıştı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin Tahran Büyükelçiliğindeki Amerikalıları kurtarma girişimiyle ilgili daha ayrıntılı bilgiler gelmeye başladı. ABD Savunma Bakanlığı yetkililerinin açıklamalarına göre operasyon 6 tane C-130 nakliye uçağının (Herkül) İran'a gitmek üzere Mısır'dan havalanarak Kızıldeniz ve Umman Körfezi boyunca Umman'a gelmeleriyle başlıyor. Umman'dan yakıt alarak havalanan dev nakliye uçaklarının üçünde operasyona katılacak 90 asker, silah, mühimmat, jipler ve motosikletler bulunuyor. Diğer üçünde ise helikopterler için yakıt var.

ÇÖLDE BİR HERKÜL UÇAĞI

İran'da uçakların inmesi için daha önceden uzay uydularıyla tesbit edilen yere, ilk C—130 iniyor. Bu öncü uçaktan inen askerler jiplere ve motosikletlere atlayarak yakındaki bir karayoluna barikat kuruyorlar. Bu sırada içinde 44 İranlı bulunan bir yolcu otobüsü durdurulur. İranlılar denetim altına alınır. Otobüsün arkasından gitmekte olan bir kamyonun şoförü ise barikatı yararak kaçmaya çalışır. Amerikalıların açtığı ateş üzerine kamyon yanmaya başlayınca, İranlı şoför kamyondan atlar, bu kez arkadan gelmekte olan bir kamyonete atlayarak kaçar.

İLK MOLADA ARIZALAR

Karayolunda bu gelişmeler olurken 5 C—130 uçağı daha çöle iner. Öte yandan, Körfezdeki Nimitz uçak gemisinden kalkan 8 RH-53 D tipi helikopterden ancak 6'sı çöle varabilir. Bozulan helikopterlerden ilkinin jiroskobu bozulur, geri dönmek zorunda kalır. İkincisi ise, bir çöl fırtınasına yakalanınca bozulur ve çöle mecburi iniş yapar. Diğer helikopterlerden biri mürettabatı kurtararak yoluna devam eder. Bütün uçaklar ilk harekat noktasına indikten sonra helikopterlere yakıt ikmali yapılmaya başlanır. Bu sırada bir helikopterin hidrolik sisteminin çalışmadığı görülür. Operasyonun başındaki Albay Beckwith 5 helikopterle 53 rehineyi kurtarmanın mümkün olmadığını bildirir. Bunun üzerine Başkan Carter operasyonu iptal eder. Geri dönerken bir helikopter C—130'lardan birine çarpar ve birden etrafı alevler sarar. Uçaklardaki cephaneler patlamaya başlar. Bunun üzerine "Mavi Işık" Birliği ölüleri bile geride bırakarak geri dönüş yapar.

SADECE TEKNİK ARIZA MI?

Operasyonun başarısızlık nedenleri üzerine yapılan ilk araştırmada, İran'da kullanılan uçakların aralık ayında bölgeye getirildiği, Nimitz uçak gemisinde helikopterlerin bakımını operasyondan haberi olmayan bir ekibin yaptığı ortaya çıktı.

Ne var ki, bazı kaynaklar Rusya'nın işe bulaşmasıyla operasyona son verildiğini belirtiyorlar.

Oysa Amerikan kaynakları, C—130'lar Mısır'dan kalktıktan sonra özel bir uçağın Etyopya ve Aden'deki Sovyet dinleme merkezlerini ve İran radarlarını özel elektronik aletlerle bozduğunu basına sızdırıyor.

Fort Bragg eğitim üssünde 5 ay hazırlandılar

«MAVİ IŞIK» BİRLİĞİNİN KÜNYESİ

Operasyona katılan özel komando birliğinin kumandanı Albay Beckwith, Vietnam'daki operasyonlarıyla da tanınıyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçtiğimiz haftaki rehineleri kurtarma operasyonuna kadar Amerika'nın Kuzey Carolina eyaletinde Fort Bragg'da bulunan askeri faaliyetlerden pek kimsenin haberi yoktu. Oysa 29 ay önce askeri bir hapishane olan özel eğitim merkezinde terörist saldırılara karşı kullanılmak üzere "Mavi Işık" komando birliği yetiştiriliyordu. İran operasyonuna katılan 90 Amerikalı asker buradan yola çıkmıştı. Fort Bragg ayrıca, ABD ordusunun hazırlığını yaptığı "Hızlı Sevk Kuvveti"nin ve CIA'nın bazı gizli operasyonlarına katılan özel kuvvetlerin eğitim gördüğü bir merkezdi.

"Mavi Işık" birliği, Alman komandolarının Somali'nin başkenti Mogadişu'de bir uçakta bulunan rehineleri kurtarmalarının ertesinde kuruldu. Kumandası da orduya değil doğrudan Ulusal Güvenlik Konseyine bağlıydı.

Birliğin sayıları 180 ile 300 arasında özel yetiştirilmiş askere sahip olduğu söyleniyor. Bu gönüllü askerlerin çok sıkı bir seçimden sonra bu göreve getirildikleri belirtiliyor. Ağır bir eğitimden geçen bu birliğin tatbikatlarda özellikle kurtarma operasyonlarına çalıştığı verilen bilgiler arasında.

KIYAMET Mİ?

Birliğin kumandanı ise başlı başına bir alem. Sanki geçenlerde sinemalarda gösterilen "Kıyamet" filminden çıkmış gibi. Adını ilk kez 1965'de Vietkong kuvvetlerinin kuşattığı Amerikan birliğini kurtarmaya gittiğinde duyurmuş. O zaman binbaşı olan Charles Beckwith, 250 kişilik özel birliğiyle burayı bir hafta tutmuş. Ama, aradığı esirler başka bir yere gönderilince binbaşı ilk yenilgiyi tatmış.

Şimdi Albay olan Beckwith iri yarı yapısıyla, askerlerine yaptırdığı aşırı eğitimlerle ve acımasız kişiliğiyle tanınıyor. Onun bu otoriter tutumu yüzünden "Mavi Işık" birliğinin bulunduğu yere "Charlie'nin Meleklerinin Yeri" adını vermiş çevresindekiler. Bu da ...in reklamı...

Kıbrıs Rum kesiminin lider adayı: Mihailidis

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI

ABD, Kıbrıs Rum kesiminde yeni bir lider için yoklamalar yapıyor. Kıbrıs Rum kesimine gelen 4 Amerikalı temsilci çeşitli siyasi temaslarda bulundular. Siyasi çevreler ABD'nin Kipriyanu'nun izlediği siyasetlerden hoşnutsuz olduğunu, toplumlararası görüşmelerin çıkmaza girmesi ve Rum kesiminin Moskova'ya yanaşan tutumunun bölgede Rusya lehine bir durum yaratmasından endişe ettiklerini belirtiyorlar. Ancak Klerides'in de seçimlerde kazanma ihtimalinin az olduğunu bu yüzden daha çok güvenilir olarak Mihailidis'in ön plana çıkarıldığını belirtiyorlar.

Afganistan uzmanı Mike Barry görüşlerini "L'Express" dergisine anlattı

«Ruslar, Afgan halkını imha etmek istiyor»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikalı Etnolog Mike Barry, Afganistan uzmanıdır. Uluslararası İnsan Hakları Federasyonuna bağlı olarak, şubat-mart aylarında Pakistan'daki Afgan mülteciler arasında araştırma yaptı. Barry, "L'Express" dergisinin sorularını şöyle cevapladı:

SORU— Sovyet ordusunun yaptığı bastırmalar...

YANIT— Giderek artıyor. Afgan ordusundan şüphe ediliyor, öyle ki, ancak bir saldırı anında askerlere silah dağıtılıyor. Ordu askerlerinin üçte birini kaybetti. Geriye kalanlar da emirlere uymuyorlar. Operasyonları daha çok Sovyetler yapıyor. Pakistan sınırı yakınındaki Kunhar Vadisini "temizleyen" yalnız ve yalnız Sovyet ordusuydu. Bu uzun vadiden direnişçiler, cephane ve besin maddeleri geliyordu. Burası direnişin kuvvetli olduğu bir yerdi. Pakistan'a kaçan mülteciler, Sovyet birliklerinin bir çok köyü yaktığını söylüyor. Çok etkili, çok çabuk, tam bir savaş operasyonuydu bu. 28 Şubattan 2 Marta kadar dört gün sürdü. Her şey yok edildi. Evler, tarım alanları ve halk. 160 bin kişiden ancak yaklaşık 38 bin kişi Pakistan'a sığınabildi. Yaralandılar, askerlere kapıldılar. Kadınlar, askerlerin elline geçmektense, kendilerini nehire atarak intihar etmeyi yeğlediler. (...) Bu konuda birçok görgü tanığı var.

SORU— Sovyetlerin gaz bombası kullandığını söyleyebilir misiniz?

YANIT— Saldırı gaz ve napalm bombalarıyla yapıldı. Bu halk için de inanılmaz bir panik yarattı. (...) Gaz bombası bir çeşit sis bombası değil, birilerini hayli zor olan Nuristan'da da kullanıldı. (...)

SORU— Hangi çeşit gaz bombası sözkonusu?

YANIT— Yaptığım soruşturmalar sonucuna göre Sovyetler insanları harekatsız hale getiren gazlar kullanıyor. En azından üç çeşidi var. Boğucu gazlar: Kunhar Vadisinde Shinkorak köyünde 13 kişi bu gazdan öldü. Diğer, deriyi tahriş eden gazlar. (...) Üçüncüsü de sinirleri tahrip eden gazlar. Ancak halk için en korkunç olanı napalm bombasıdır. Mülteciler bunu "Gökyüzünden gelen ve değdiği yeri yakan", "ateş saçan" bomba şeklinde tarif ediyorlar.

SORU— Halen yapılmakta olan başka operasyonlar var mı?

YANIT— Halkı katletmenin bir çok yolu var. Aç bırakarak öldürme. Hazaracat Dağlarında yaşayan 2 milyon köylü tam bir abluka altında. Bütün yollar tutulmuş, ürünleri yakılmış. Mahsul yok edildi. Bu yörenin insanları tuzlu suya katıştırdıkları unları yiyorlar. Bu halka bir katliamdır. Yapılan kıtlık ise ülkeyi açlıktan önce ...

SORU— Ya direnişçiler?

YANIT— Onlar Sovyet belinde...

terlerine karşı savaşmak için sınırları alamadılar. Afgan direnişi, Sovyetlerin öngördüğünden daha güçlü. Bu direnişin silahlı olduğundan değil, direnişin tam oluşundandır. Bütün herkes direnişçidir. (...)

SORU— Sovyetler hedeflerine ulaşacak mı?

YANIT— Hangi hedef? Etkisizleştirme mi? (Pasifikasyon): (...) Bir ülkeyi boyun eğdirmek için milyonlarca insanı öldürmek çok pahalıya mal olur. Ancak, Sovyetler Hint Okyanusu ve Basra Körfezinden ayrıan 450 kilometre var. Sovyetlerle deniz arasında, SSCB'nin çok tarafı bir Pakistan'ı var. Pakistan hükümetine karşı isyan eden 2 milyon insan var. (Bazı Belucilar, (...) Bana göre Sovyetlerin hedefi çok açık: Basra Körfezini denetlemek. (...)

Kabil sokakları yine "Sovyetlere Ölüm" diye çınladı

YENİ DELHİ

Yeni Delhi'ye ulaşan haberlere göre, Sovyet yanlısı Babrak Karmal yönetimi ile Sovyet işgaline karşı aralarında 200 kadar liseli genç kızın da bulunduğu çok sayıda Afganlı, Kabil sokaklarında bir protesto gösterisi yaptı. "Sovyetlere ölüm!", "Babrak Karmel'e ölüm!" diye bağıran göstericilerin başkentin merkezine doğru yürüdükleri görüldü. Bu arada işgalci Rus askerlerinin ve Babrak Karmel'e bağlı silahlı milislerin göstericilere ateş açtıkları bildirildi. 22 Şubattaki "Kanlı Cuma" protestosundan bu yana yapılan en büyük gösteri olarak nitelenen bu yürüyüşte, birçok Afganlının yaralandığı bildirildi. 7 Afganlı öğrencinin ise ateş sonucu öldüğü açıklandı. Sovyetler Birliği'ne götürülerek orada idam edildiği yolunda çıkan haberler esnaf kesiminde ve başkent Kabil'de üniversite gençliği tarafından da öfke ve nefretle karşılandı. Batılı diplomatlar göstericilerin büyükelçiliklere belirttiyorlar.

Son 4 maçtan puanla ayrılarak küme düşmekten kurtulmak amacında olan Galatasaraylılar bir çalışma sırasında

Galatasaray düştü düşüyor...

● Sarı-kırmızılıların umudu son dört maçta. Futbolcular 4 maçta 8 puan getirirlerse 100'er bin lira prim alacaklar.

● Galatasaraylılar Ali Uras'ın yerine yeni bir başkan adayı aramaya başladılar.

Önceki hafta düşmekten kurtulma ümidi beliren Galatasaray, Adanaspor yenilgisinden sonra yeniden tehlike hattına gömüldü. 26 maçta 6 galibiyet 11 beraberlik ve 9 mağlubiyet sonucu topladığı 23 puanla 16 takımlı lig sıralamasında sondan üçüncü durumda bulunan Galatasaray'ın düşmekten kurtulması için geçtiğimiz haftalarda hakemleri ve federasyonu baskı altına almaya çalışan kulüp yöneticileri bu kez de kesenin ağzını açarak futbolculara son dört maçta 8 puan getirmeleri halinde 100'er bin lira prim vereceklerini vadettiler. Ancak son 4 maçını kendi sahasında Fenerbahçe, Bursaspor ve Rizespor ile deplasmanda da Orduspor ile oynayacak olan Galatasaray'ın bu 8 puanı toplamaları oldukça güç görünüyor.

Galatasaray'ın küme düşmesi halinde ... liralık zarara gireceklerini belirten kulüp yöneticileri ileriye dönük bir transfer politikası saptanarak futbol okulları açılması gerektiğini ifade ederek kulüp başkanlığında pasif kalan Ali Uras'ın yerine daha şimdiden yeni bir başkan adayı aramaya başladıklarını söylüyorlar.

Spor otoriteleri ise Galatasaray'ın durumunu şöyle değerlendiriyorlar: "İstanbul'un büyükleri yıllardır sürdürdükleri pahalı transfer politikası sonucunda Galatasaray'ın düştüğü bu durumdan ders almalıdırlar. Galatasaray bu hale düşecek kulüp değildir. Ama futbolcu yetiştirmek ve kadroyu geliştirerek dinamik bir takım yaratmak yerine transfer sezonunu flaş isimlerle kapatan Galatasaray'ın bugünkü durumu tedbir almadıkları takdirde gelecek yıllarda Fenerbahçe ve Beşiktaş için de söz konusudur. Takımın başındaki Turgay eski bir Galatasaray'lıdır ve futbolculara iyi bir ağabeylik yapabilir ama hepsi o kadar. Antrenör olmak ve takımı modern futbol oynar hale getirmek için başka faktörler gereklidir."

HAFTANIN KARİKATÜRÜ

Basketbol Federasyonu Başkanı Osman Solakoğlu:

«Hedefimiz 1981 Avrupa Şampiyonası finalleri»

● Milli Takımımız FIBA Turnuvasındaki ilk maçını bugün Viyana'da Macaristan ile oynuyor.

Bugün Viyana'da başlayacak olan FIBA Turnuvasında sırasıyla Macaristan, Avusturya ve İngiltere ile oynayacak olan A Milli Basketbol Takımımızın daha sonra 6 Mayısta Neuchatel'de başlayacak Olimpiyat elemelerine katılmak üzere İsviçre'ye geçeceğini söyleyen Basketbol Federasyonu Başkanı Osman Solakoğlu, "Hedefimiz 1981 Avrupa Şampiyonası finallerine katılma hakkını elde etmektir" dedi.

Olimpiyat elemelerinde Norveç, İsrail, Fransa ve Avusturya ile mücadele edecek olan takımımızın İsrail ve Fransa gibi kadroları en az 5 Amerikalı oyuncu ile takviye eden, güçlü rakiplerle zorlu maçlar oynayacağını ifade eden Federasyon Başkanı Solakoğlu şöyle konuştu: "Bu müsabakalar sırasında, Federasyon Başkanlığından uzak kaldığım süre içinde rakiplerimizin ne gibi aşamalar yaptıklarını tespit etmek fırsatı bulacağız. Bunların ışığında hazırlıklarımızı yaparak 1981 Avrupa Şampiyonası ikinci kademe elemelerine katılacağız. Decio Scuri Kupası eleme müsabakaları İstanbul ve İzmir'de yapılacak. Amacımız İstanbul grubunda birinciliğe ulaşmak. Tek dezavantajımız rakiplerimizin milli kadrolarında yer verdikleri Amerikalı oyuncular. Ancak Türk sporcusunun elinden gelen gayreti göstererek başarılı bir sonuç alacağına inanıyorum."

HAVA DURUMU

Ülkemiz yağışlı havanın etkisinden kurtuldu ve ilkbahar geldi ama sporumuzda rüzgarlı bir hava esiyor. Güreş, boks ve Beden Terbiyesi teşkilatındaki yaprak dökümü hızlandığına bakarsak, galiba sonbahar da erken geldi.

Balkan Judo Şampiyonasının ardından söylenmesi gerekenler...

Mehmet TAHİR

Balkan Judo Birinciliğinin altıncısı geçtiğimiz günlerde İstanbul'da yapıldı. Yüzümüzün akı sporcularımız madalya özlemi içindeki şu kısır ortamda gerçekten önemli bir sonuç getirmişlerdir. Hem de Bulgaristan'ın katılmamasına karşın Avrupa'da söz sahibi Yugoslav ve Romen judocular arasından çıkarılmıştır madalyalar.

Ancak şimdi şapkamızı önümüze koyup düşünmek ve daha iyiye gitmek zamanıdır. Yoksa bir başarıyla sevinip, kendini unutmanın zararları çok kez yaşanmıştır dünyamızda.

Gerçekten ilginç olan bazı sonuçlar vardır. Bunların başında Süheyl Yeşilnur'un geciken altın madalyası gelmektedir. Geciken diyoruz, Yeşilnur hatırlanacaktır Montreal'deki Olimpiyat Oyunlarında da başarılı sonuçlar ortaya koymuş, ancak sakatlanmıştı. Süheyl daha bir çok yarışmada şanssızlıklar sonucu altın madalyasını başkalarına bırakmıştır.

Ancak Süheyl Yeşilnur son aylarını Almanya'da geçirmiştir. Böylelikle dünya judosunda söz sahibi sporcularla çalışma olanağını bulmuştur. Bu arada Bavyera şampiyonu olduğunu da yazmıştı gazeteler.

Süheyl'deki son gelişmeler daha önceki şanssızlıkları salt "şanssızlık" olarak değerlendiremeyeceğimizi de ortaya koymaktadır. Demek ki çalışmalarımızdaki ilkelliği kabul ederek kendimizi yenilememiz gerekmektedir. Süheyl'in Almanya serüveni bize gelişmeleri daha bir izleme olanağı yaratacaktır.

İkinci üzerinde durulması gereken sonuç, Kamil Korucu'nun açık siklettеki ikinciliğidir. Teknik adamlarımızın kendi kilosunda ancak üçüncü olabilen, Spor Akademisini bitirmiş bu sporcumuzun durumunu incelemeleri gerekecektir. Kamil'in aldığı sonuç Türk sporunun istikrarsızlığının önemli bir örneğidir. Kamil Korucu'nun kendi kilosunun üstündekilerin de katıldığı açık siklette aldığı madalyanın başarı payı da kendisinindir tabii.

Bu arada genç bir judocu olan Temel Çakıroğlu birden sivrilivermiştir. Daha önce ulusal alanda madalyalar alan ve ulusal takıma giren Çakıroğlu'na başarısının olağanüstü olmadığı anlatılabilirse bu sporcu kürsüde daha üst basamağa çıkabilecektir.

Gelelim Cihat Uskan'a. Balkan Şampiyonası deyip de Cihat Uskan'ı anmadan geçmek olanaksızdır. Ne var ki Altıncı Balkan Judo Birinciliği Cihat Uskan'ın kariyerinde bir kara noktadan başka bir şey olamayacaktır Dünyanın hiç bir yerinde hiç bir spor adamının kabul edemeyeceği bir bahaneyle bir milli sporcunun ulusal kadroya alınmaması kendi eseridir de ondan.

Öte yandan Cihat Uskan bugünkü başarıya sahip çıkmak hakkına da hiç sahip değildir. Belki pay sahibidir o kadar.

Cihat Uskan, federasyonlarının iktidarda bulunduğu dönemlerde Türkiye'de Balkan Birinciliğinin dışındaki uluslararası turnuvalar bütçe programlarının tozlu sütunlarında kalmıştır. Oysa kendisinin ulusal judogiyi bile reva görmediği Resul Yolcu'nun federasyon başkanlığı döneminde programa alınan iki uluslararası turnuva ülkemizde gerçekleştirilmiştir. Yurt içindeki uluslararası turnuvaların başarıya etkisini bırakalım spor adamları tartışadursunlar.

Bu arada Resul Yolcu, federasyonu zamanında planladığı ve birincilerinin uygulandığını yazdığımız iki uluslararası turnuvanın geleneksel olarak her yıl düzenlenmesi de düşünülüyordu. Söz konusu turnuvalara gelen yabancı ekip başkanları da bu isteği ayrıca iletmişlerdi. Bu konuyu başka bir yazı konusu edeceğiz. Ama belki Sayın Cihat Uskan bu turnuvaların yapılması için çalışmaların sürdürüldüğü müjdesini verir de bu arada bizi de yazmak zahmetinden kurtarır.

Yurtta ve dünyada geçen hafta

GÜREŞTE HEZİMETE UĞRADIK

4.66 puanla güreşçilerimiz ancak sekizinci oldular

Çekoslovakya'nın Prievidza kentinde yapılan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonasında hezimete uğrayan Güreş Milli Takımımız 4.66 puanla ancak Avrupa sekizincisi olabildi. Bugüne kadar aldıkları en kötü sonuçla yurda dönerken Avrupa Şampiyonluğunu Sovyetler Birliği kazandı. Alınan sonuçtan üzgün olduğunu ifade eden Güreş Federasyonu Başkanı Hasan Bozbey, "sil baştan" yapacaklarını belirterek her şeye yeniden başlayacaklarını söyledi.

Bursaspor'un Altay yenilgisi Trabzonspor'a yaradı

1. Türkiye Liginin 26. haftasında Bursaspor'un İzmir'de Altay'a 4-0 yenilmesi lider Trabzonspor'un işine yaradı. Beşiktaş karşısında arzuladığı 1 puanı alan Trabzonspor son maçlarını kendi sahasında Eskişehirspor, Diyarbakırspor ve Gaziantepspor ile deplasmanda Zonguldakspor ile oynayacak. Bu hafta oynanacak Fenerbahçe-Galatasaray, Kayserispor-Adanaspor ve Trabzonspor-Eskişehirspor karşılaşmaları önem taşıyor. Geçtiğimiz haftanın toplu sonuçları ve puan durumu şöyle:

Beşiktaş-Trabzonspor: 0-0
Fenerbahçe-Kayserispor: 4-2,
Adanaspor-Galatasaray: 1-0
Altay-Bursaspor: 4-0
Eskişehirspor-A. Demirspor: 1-1,
Rizespor-Orduspor: 1-1,
Diyarbakırspor-Zonguldakspor: 0-0,
Gaziantepspor-Göztepe: 2-0,

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzonspor	26	9	14	3	21	10	32
Bursaspor	26	12	7	7	26	22	31
Fenerbahçe	26	11	8	7	28	25	30
Rizespor	26	12	4	10	33	28	28
Eskişehirspor	26	7	14	5	27	22	28
Zonguldakspor	26	7	14	5	23	18	28
Beşiktaş	26	7	12	7	24	25	26
Orduspor	26	8	10	8	23	29	26
Gaziantepspor	26	8	9	9	22	20	25
Altay	26	8	9	9	25	24	25
A.Demirspor	26	8	8	10	23	22	24
Göztepe	26	7	10	9	25	29	24
Adanaspor	26	7	9	10	18	20	23
Galatasaray	26	6	11	9	21	25	23
Kayserispor	26	6	11	9	19	25	23
Diyarbakırspor	26	7	6	13	20	34	20

GENÇ MİLLİ BOKS TAKIMIMIZ KAMPTA

18-29 Mayıs tarihleri arasında İtalya'nın Rimini kentinde yapılacak Gençler Avrupa Boks Şampiyonasına katılacak olan Genç Milli Boks Takımımız İstanbul Beylerbeyi tesislerindeki hazırlıklarını sürdürüyor. 16 Mayısta sona erecek olan kamp çalışmalarına şu boksörler katılıyor: 48 kilo Altan Angın, 51 kilo Şeref Altınışık, 57 kilo Sebahattin Sönmez, 67 kilo Kadir Cantürk, 48 kilo Mahmut Gürbüz, 54 kilo Kadir Göçer, 57 kilo Erhan Karakurt, 60 kilo Erol Türkkan, 63,5 kilo Enver Yaroğlu 51 kilo Fedli Temur, 54 kilo Cahit Nimoğlu, 57 kilo Nesimi Şekil, 60 kilo Sait Sarıbuğday, 51 kilo Ali Rıza Gürbüzoğlu, 54 kilo Recep Paketçi, 63,5 kilo Alparslan Yıldırım, 63,5 kilo Okan Balçık.

BU YIL OKULLARA 58 MİLYON LİRALIK SPOR ARAÇ VE GERECİ DAĞITILACAK

Her derecedeki öğretim kurumlarındaki beden eğitimi ve spor çalışmalarını daha verimli bir hale getirebilmek için bu yıl okullara 58 milyon liralık spor araç ve gereci dağıtılacak.

1979 yılında 28 milyon 481 bin 800 liralık spor araç ve gereci yaptırılarak çeşitli okullara dağıtıldı ve meblağ bu yıl iki misline çıkarıldı. Gençlik ve Spor Bakanlığınca ayrılan 58 milyon liralık spor araç ve gereci okullara peyderpey dağıtılacak.

BOĞAZİÇİ BARIŞ TURNUVASI DÜZENLENDİ

İstinye Gençlik ve Spor Kulübü tarafından organize edilen Boğaziçi Barış Turnuvası bu yıl yeniden düzenlendi. İstinye Kulübü yöneticileri İstanbul'daki futbol takımlarına çağrıda bulunarak turnuvaya katılmak isteyen takımların müracaat işlemlerini tamamlamalarını istediler.

İSTANBUL AT YARIŞLARI 10 MAYISTA BAŞLIYOR

1980 İstanbul ilkbahar, yaz ve sonbahar at yarışları 10 Mayıs Cumartesi günü başlayacak.

81 yarış gününü kapsayacak olan ve 614 yarıştan oluşan programın en büyük özellikleri arasında tüm klasik koşuların başta Gazi Koşusu olmak üzere İstanbul Veliefendi Hipodromunda yapılacak olması geliyor. Bu büyük koşunun yanı sıra Cumhurbaşkanlığı, Senato, Millet Meclisi, Başbakanlık Kupaları da İstanbul'da koşulacak ve sezon 7 Aralığa kadar sürecek.

TÜRKİYE KUPASI FİNALİNİ GALATASARAY İLE ALTAY OYNAYACAK

Türkiye Kupası yarı final rövanş karşılaşmalarında Lüleburgazspor'u 2-0 yenen Altay ile Adana Demirspor'a 2-1 yenilen Galatasaray rakiplerini eleyerek final oynamağa hak kazandılar.

AVRUPA ŞAMPİYON KULÜPLERDE FİNALİ HAMBURG SV İLE NOTTİNGHAM FOREST OYNAYACAK

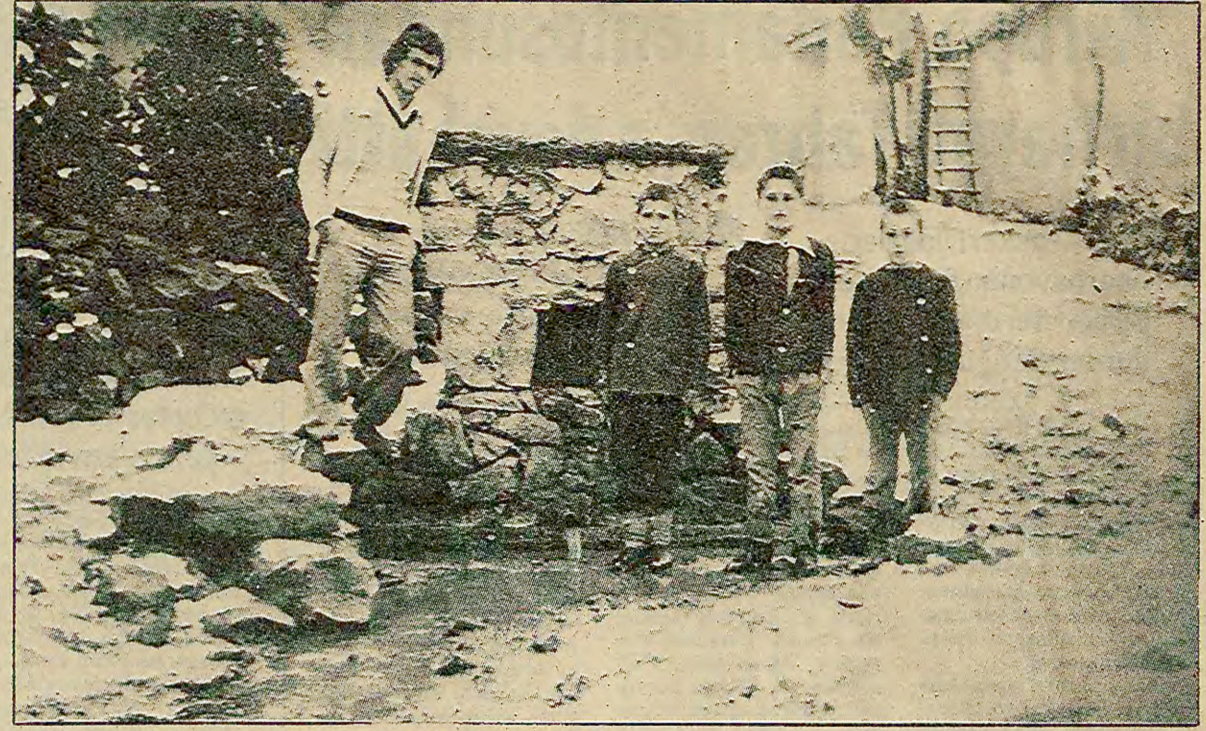
Avrupa Şampiyon Kulüpler yarı-final maçında Hollanda'nın Ajax takımına 1-0 yenilen İngiliz takımı Nottingham Forest ilk maçı 2-0 kazandığı için finali oynamaya hak kazandı. Yarı-finalin diğer maçında İspanya'nın Real Madrit takımını 5-1'lik bir sonuçla hezimete uğratan Batı Alman Hamburg SV takımı da diğer finalist oldu. Hamburg SV, ilk maçta Real Madrit'e 2-0 yenilmişti.

MURAT ÖZÜAK, CALIFORNIA'DA 4 TÜRKİYE REKORU KIRDI

California'da öğrenimini sürdüren milli yüzücümüz Murat Özüak, eyaletindeki birinciliklerde 4 Türkiye rekoru kırdı ve 400 metre karışıkta kırdığı rekorla olimpiyat barajını aşan ilk Türk yüzücüsü oldu. Murat Özüak'ın rekorları şöyle:

100 m. kurbağalama: 1.09.59 (eski 1.12.03),
200 m. Kurbağalama: 2.30.77 (eski 2.31.83)
200 m. karışık: 2.10.07 (eski 2.12.63)
400 m. karışık: 4.38.79 (eski 4.44.08)

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Pirinci köyü çeşmesi tifo mikropları saçıyor. Geçen yıl 17 yurttaş salgına yakalanmış ve tedavi görmüştü. Etrafında çocukların oynadığı çeşme köyü her an tifo salgını tehdidi altında bulunduruyor. (Fotoğraf: Hasan YILDIZ)

Pertek'e bağlı Pirinçi köyü çeşmesi, tifo mikrobu saçıyor

Geçen yılki salgında 17 yurttaş tifoya yakalanmıştı.

TUNCELİ(ÖZEL)

Tunceli'nin Pertek ilçesine bağlı Pirinçi köyünde köylünün içme suyunu sağladığı köy çeşmesi tifo mikrobu yaymaya devam ediyor. Geçen yıl 17 köylü mikroplu sudan hastalanarak yatağa düşmüş yapılan tedavi sonucu ölümden kurtulmuşlardı.

Köylülerin mikrop kaparak hastalandıkları köy çeşmesine bir yıldır hiç bir müdahale de bulunulmadı. Salgın sırasında köye gelen doktor "Bu çeşmenin suyunu içmeyin" demekle yetindi. Köylünün suyunu kullanmadığı çeşme etrafında ise her gün onlarca çocuk oynuyor ve mikroba bulaşıyor. Pirinçi köylüleri ilgililerin bu mikroplu çeşmeye ve köyün içme suyu sorununa bir çözüm bulmasını talep ederek, tifo salgınına karşı tedbir alınmasını istediler.

Üretim masrafı artarken muz fiyatı düşüyor

İSMET ÖZÇELİK (ANTALYA)

Son zamlardan sonra Antalya'da muz üreticileri de zor durumda kaldı. Üreticiler, "Masraflarımız artarken, muz fiyatları bu yıl geçen yıllara göre düşüş gösterdi" dediler.

1979 ve 1980 yıllarında üreticinin kullandığı tarım girdilerinin fiyat artışları şöyle oldu:

1 kamyon gübre 15 bin liradan 30 bin liraya; 1 kilogram kağıt 55 liradan, 250 liraya; 1 sandık 70 liradan 150 liraya; taşıma masrafı 85 liradan 200 liraya; bir saat sulama için 80 liradan 160 liraya; bir çuval gübre de 122,5 liradan 500 liraya çıktı. Ancak bir kilogram muz ise 55 liradan 45 liraya düştü.

Tarım girdilerinin bu derece zam görmesine rağmen muzun fiyatının düşmesi üreticiyi kara kara düşündürüyor. Niyazi Çetin muz üreticisinin durumunu şöyle anlattı:

"Benim 300 yalak muzum var. 1979 senesinde ben buradan 320 bin lira para aldım. 150 bin lira masrafını çıkarsak bana 170 bin lira kaldı. Ama bu sene 170 bin lira ancak alabildim. Bu para tarlaya dökeceğim gübre parasına bile yetmez. Böyle giderse seracılar gibi biz de bu işi bırakmak zorunda kalacağız."

"Geç don" Malatya'da kayısı ürününe büyük zarar verdi. Birçok ağaç bu yıl meyve veremeyecek.

Malatya'da erken çiçek açan kayısıdan ürün alınamayacak

YUSUF ÇELİK (MALATYA)

Uzun ve çetin geçen kış bu yıl Malatya'da kayısı üretimini de olumsuz yönde etkiledi. Uzmanların "geç don" dediği nisan ayı sonlarındaki donma olayı erken çiçek açan kayısıları etkiledi. Gerek ağaç miktarı, gerekse ürün kalitesi açısından kayısısıyla ünlü Malatya'da zirai araştırma yetkilileri geç çiçeklenmeyi sağlamak için çalışmalarını sürdürüyorlar.

Öte yandan görüştüğümüz kayısı üreticileri "Bu yıl donmalar yüzünden çok zararımız oldu. Erken çiçek açan birçok ağaçtan bu yıl ürün alamayacağız. Bu yıl nasıl olsa geçti, bari gelecek yıl çaresini bulsunlar" dedi.

Bu arada Malatya Zirai Araştırma İstasyon Müdürlüğü geç çiçeklenmeyi sağlamak üzere bir proje hazırladığını, uygulanması halinde kayısı ürününün kurtarılabileceğini bildirdi.

MAYIN TARLASINA GİREN GENÇ KIZ, KORKUDAN AKLINI KAÇIRDI

KİLİS (AA)

Bilmeden Suriye sınırındaki mayın tarlasına giren 18 yaşında Hatice Çelik adlı bir genç kız akli dengesini kaybetti. Genç kız Suriyeli askerler tarafından kurtarılarak Öncüpınar sınır kapısından Türk yetkililere iade edildi.

Kilis Emniyet Amirliğinden alınan bilgiye göre, Hatice Çelik Elazığ Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine sevkedilerek müşahade altına alındı.

TİREBOLU HASTANESİ DOKTORSUZ KALDI

TİREBOLU (AA)

Giresun'a bağlı Tirebolu ilçesi Devlet Hastanesi doktorunun Rize'ye tayin edilmesi üzerine hastane doktorsuz kaldı.

Uzun bir süredir Tirebolu Devlet Hastanesinde Başhekim olarak görev yapan Operatör Dr. A.Yücel Alioğlu'nun Rize'ye tayin edilmesi karşısında hastalar ne yapacaklarını şaşırdılar.

Öte yandan kuruluşundan bu yana hizmetlerini tek doktorla yürüten Tirebolu Merkez Sağlık Ocağına da ikinci bir doktor atandı.

Dış ticaretin dörtte biri yasadışı yollarla yapılıyor

Bir yılda yapılan kaçakçılığın bilançosu: 2 milyar dolar

Kaçakçılar devletten daha güçlü!..

■ Ege Bölgesi Sanayi Odası kaçakçılığın serbest piyasa ekonomisi sistemini bozduğunu belirtti

HABER MERKEZİ

1979 yılında Türkiye'ye giren ve çıkan kaçak mal miktarının 2 milyar doları bulduğu bildirildi. Toplam dış ticaret hacmimizin dörtte birini oluşturan bu kaçakçılığın Türkiye'de piyasa dışı işlemlerin boyutlarının hangi seviyeye vardığı konusunda ilgi çekici bir gösterge olduğu belirtildi.

İzmir'de yayınlanan "Ticaret" gazetesine konu ile ilgili olarak bilgi veren Ege Bölgesi Sanayi Odasının bir yetkilisi şöyle dedi:

"Değişik ortamlardan kaynaklanan, fakat kontrolü pek mümkün olmayan bilgilere göre, yurt içine ve yurtdışına yönelik kaçakçılık faaliyetlerinin mali portresinin 2 milyar dolar civarında olması gerçekten dikkat çekicidir. Bu derece yüksek oranda normal piyasa dışı işlemlerin mevcut olduğu bir ortamda, ekonomik istikrarın sağlanması, gelir dağılımının dengeleştirilmesi, israfın önlenmesi, döviz ve vergi gelirlerinin artırılması elbette çok zor, hatta imkansızdır.

"Bu gerçekler karşısında devlet, kaçakçılık olayını sadece yurt içine ve yurtdışına yönelik mal, döviz, değerli madenler ve taşlar kaçakçılığının ötesinde, vergi kaçakçılığını da kapsayan, daha geniş ve daha genel bir düzeyde ele almak ve her türlü kaçakçılığı önleyici idari ve yasal önlemleri süratle almak zorundadır. Sanayici ve işadamları olarak, nasıl ki hür demokratik sistemin demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı olmadığına inanıyor ve bunu savunuyorsak, serbest piyasa ekonomisi sisteminin de ekonomik kurallar dışı girişimlere kapalı olduğunu mutlaka herkese anlatmalıyız ve bunu sağlayacak tedbirleri de içtenlikle desteklemeliyiz."

Maraş katliamı sanıkları, Belediye Başkanı Uncu'yu tehdit ediyor:

«Bize ceza verilirse, hesabını sizden soracağız»

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)

Kahramanmaraş isyan ve katliamı davasında yargılanmakta olan sanıkların, Belediye Başkanı Ahmet Uncu'ya "Bize ceza verilirse hesabını sizden soracağız" şeklinde tehdit haberleri gönderdikleri öğrenildi.

Adana Kapalı Cezaevinde yatmakta olan sanıkların, katliam sırasında Belediye Başkanı Ahmet Uncu'nun, kendilerini kışkırtarak suça azmettirdiğini, bunun cezasını da kendilerinin çektiğini söyleyip, "Buradan çıkarsak hesabını soracağız" dedikleri belirtildi. Sanıkların, son günlerde üst üste gönderdiği haberler üzerine, Belediye Başkanı Ahmet Uncu'nun sarılık hastalığına kapıldığı öğrenildi.

Belediye Başkanı Uncu, savcılık iddianamesinde belirtildiği gibi katliam sırasında belediyenin arabalarını MHP'li saldırganların emrine verip, silah dağıtmıştı. Olaylar sırasında Namık Kemal Muhtarı Mehmet Yemşen'in evine, belediyeye ait iki araç silah ve patlayıcı madde getirmiş, ayrıca köylere gönderilen arabalar şehre insan taşımıştı.

Katliama Hasan Balcı ve Dr. Çetin Diker ile birlikte elebaşılık yapan Ahmet Uncu, şehir zenginlerinden topladığı yardımları cezaevinde yatan sanıklara dağıttı. Cezaevinde yatan her sanık ailesine bir ton odun ile kömür ayrıca şeker, yağ ve buğday dağıtıldığı öğrenildi.

Ereğli maden işçilerinin tazminatları hâlâ ödenmedi

ZONGULDAK (ÖZEL)

Zonguldak maden ocaklarından emekli olan işçiler Devlet Bakanı Köksal Toptan'a verdiği sözü hatırlatarak, emeklilik ikramiyelerinin bir an önce ödenmesini istediler. 18 Nisan 1978 gününden bu yana emekliye ayrılan işçilerin emeklilik ikramiye tutarı 5 milyarı buluyor.

Zonguldak Havalisi Maden İşçileri Sendikası ile bağlı bulunduğu Maden Federasyonu ve Türk-İş yetkilileri havzada son iki yılda emekliye ayrılan işçilerin ikramiyelerinin ödenmesi için gerek Demirel, gerekse Ecevit hükümetlerine defalarca başvurmuşlardı.

19 Mart günü yapılan Zonguldak Havalisi Maden İşçileri Sendikası Kongresinde tazminatların ödenmesini isteyen delegelere, Kongrede hazır bulunan Devlet Bakanı Köksal Toptan söz vermiş ve emeklilik ikramiyelerinin nisan ayında ödeneceğini söylemişti.

İşçiler, nisan ayının da geçtiğini, ancak ikramiyelerinin halen verilmediğini hatırlatarak, haklarının bir an önce ödenmesini istediler.

Kongreye konuk olarak katılan TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek yaptığı konuşmada, "Emekçi halkın haklarının Demirel hükümeti tarafından kısıtlanmak istendiğini, haklara el koymanın çözüm yolu olmadığını söyledi.

HBF'nin Köln'de yapılan 2. Kongresi coşkulu bir hava içerisinde geçti. Kongreye sunulan rapor taslağı iki gün boyunca delegeler tarafından kapsamlı ve canlı bir şekilde tartışıldı.

HBF 2. Kongresi Köln'de yapıldı

HBF Yürütme Kurulu Başkanlığına Esat Ümit Ağca seçildi

KÖLN (ÖZEL)

Avrupa Türkiye Halk Birlikleri Federasyonu (HBF) 2. Genel Kongresi 25, 26, 27 Nisan tarihlerinde Federal Almanya'nın Köln şehrinde yapıldı. 62 delege ve 500'ün üzerinde yurttaşın hazır bulunduğu Kongreye Türkiye'den davet edilen Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek de katıldı.

İstiklal Marşıyla başlayan Kongrede Atatürk'ün büyük portresi, iki yanında Türkiye ve Avrupa bayraklarıyla şu sloganlar salonu süslüyordu: "Yaşasın Türkiye", "Birlik, Barış, Özgürlük", "Rusya Defolsun, Afganistan Kurtulsun", "Radyo ve Televizyonda Türkçe Yayınlar Artırılsın"

Kongreye Federal Almanya iktidar partisi SPD Milletvekili Manfred Codpik'in yanı sıra, muhalefet partisi CDU milletvekillerinden Verner Marx, Peter Kurt Würvbach da kutlama ve başarı mesajı gönderdiler. Savunma Komisyonu üyesi de olan Würvbach mesajında, istikrarlı, güvenli ve özgür Türkiye'nin demokratik bağımsızlığının önemini vurguladı.

Sahte TKP'nin Almanya uzantısı FİDEF'den yeni ayrılan "Hanover ve Civarı Türk Birliği" tarafından Kongreye gönderilen mesajda İkinci Kongre kutlanarak, "Özgürlük ve vatanımızın kurtuluşu yolunda gerici güçlere ve sahte ideolojiyi güdenlere karşı yapmakta olduğunuz savaşı desteklediğimizi bildiririz" deniliyor. Ayrıca Kongreye İranlı Öğrenciler Konfederasyonu (CİS), Ankara Halk Tiyatrosu oyuncuları, Bochum Üniversitesi Türkiyeli Öğrenciler Birliği, İsviçre Türk Dernekleri Federasyonu, Zürih Halk Derneği de birer kutlama mesajı gönderdiler.

Türk ve Alman basın mensuplarının yanı sıra Kongreyi izleyenler arasında TC Bonn Büyükelçiliği Basın Ataşesi Orhan Taşan da vardı.

CANLI BİR TARTIŞMA ORTAMI

HBF Genel Merkezince 2. Kongreye sunulan rapor taslağı iki gün boyunca delegeler tarafından kapsamlı ve canlı bir şekilde tartışıldı. Tartışmalar özellikle yurtdışında çalışan Türkiyeli işçilerin somut sorunları üzerine yoğunlaştı. Emeklilik, askerlik gibi sorunların çözülmesi için komisyonlar kurulmasına ve sorunların Türk ve Alman makamların nezdinde sonuçlanması için girişimlerde bulunulmasına karar verildi. HBF'nin yurtdışındaki iki milyon vatandaşımızın çatısı altında toplanmasının hedef alındığı Kongrede, Federasyonun yurtdışındaki anarşi mihrakları karşısında tek alternatif olduğu vurgulandı.

TİKP GENEL BAŞKANI PERİNÇEK: "YURDUMUZA SİZLER DE SAHİP ÇIKMALISINIZ"

Kongreye konuk olarak katılan TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek, sık sık "Yaşasın Türkiye", "Birlik, Barış, Özgürlük" sloganları ve alkışlarla kesilen konuşmasında yurtdışında işçi, öğrenci ve aydınlarımızın Türkiye'den ayrı düşünülemeyeceğine dikkat çekerek, TİKP olarak yurtdışındaki işçilerimizin sorunlarının bilincinde olduklarını, bundan sonra, çözümlenmesinde daha da gayret göstereceklerini belirtti.

Türkiye'den yurtdışına iltica akınına da değinen TİKP Genel Başkanı, "Kişisel kurtuluş yolları aramanın çözüm olmadığını" belirterek, Türkiye'yi işçisi, köylüsü, esnafı, aydınıyla tüm halkın kurtuluşa götüreceğini sözlerine ekledi. "Türkiye halkından sıcak selamlar getirdim" diyen Perinçek, dünyadaki ve Türkiye'deki son gelişmelere değindi. Emekçi halkın haklarının Demirel hükümeti tarafından kısıtlanmak istendiğini belirten Perinçek, haklara el konmakla çözüm yolu bulunamayacağını bildirdi.

ŞENLİK

Kongrenin ikinci günü akşamı yapılan şenlikte Mainz İşçi Gençlik Derneği, Filingen Türkiye Halk Birliği Folklor Ekiplerinin sergiledikleri çeşitli yörelerden oyunlar, halk ozanları Veli Girit ve Ali Güzel'in söyledikleri türkülerin yanında konuk sanatçı Cem Karaca 650 kadar vatandaşımızı coşturdu.

Öte yandan şenlik sırasında gazetemiz Aydınlık'ı güçlendirme kampanyası için mal ve nakit para olarak 25 bin 654 Alman markı toplandı. Kampanyaya 12 bin mark değerinde bir otomobil, 5 fotoğraf makinesi, bir film kamerası, 2 flaş, 39 kol saati, 25 altın yüzük, 5 altın bilezik, biri elektrikli üç daktilo hediye edildi.

Son gün yapılan seçimlerde HBF Yürütme Kurulu Başkanlığına Esat Ümit Ağca, yardımcılıklarına İsmet Coşkun ve Ali Kılıç seçildiler.

Yemek boykotu yapan Malatya Sümerbank işçileri, fabrikanın içindeki yemekhanenin önünde bekliyorlar. (Fotoğraf: Yusuf Çelik)

8. Dönem toplu iş sözleşme dönemi paraları ödenmeyince

Malatya Sümerbank işçileri yemek boykotu yaptı

■ Teksif yöneticileri: İşçilerin paraları zaman geçirilmeden ödenmelidir.

MALATYA (ÖZEL)

Teksif Sendikası ile Sümerbank yetkilileri arasında imzalanan sekizinci dönem toplu iş sözleşmesinin yürürlük tarihi ile imzalanış tarihi arasında geçen zaman arasındaki sosyal haklar parası ödenmeyince, 3 bin Malatya Sümerbank işçisi bir günlük yemek boykotu yaptı. Malatya Sümerbank Müdürü, kendisiyle görüşen Teksif Sendikası Malatya Şube yöneticilerine "Elimizde para yok" dedi.

Öte yandan görüştüğümüz Sümerbank işçileri konuyla ilgili olarak, gazetemize şu açıklamayı yaptılar. "Bilindiği gibi sendikamız Teksif'le Sümerbank yetkilileri arasında 8. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 1 Ekim 1979 tarihinde başlamış, 21. Ocak 1980 tarihinde imzalanmıştır. İşte bu süre içinde, bizlerin yıllık izin farkı, prim, fazla mesailer, 3 bin liralık izin harçlığı gibi toplam 15-20 bin lira arasındaki paramız bu zamana kadar ödenmesi gerekirken daha hâlâ ödenmedi. Biz de bunun için bir günlük yemek boykotu yapıyoruz. Bir çoğumuz ev kirasını, bakkal borcunu ödemedik, bir an evvel paramız ödenmelidir."

26 Nisan 1980 tarihinde yemek boykotu yapan 3 bin Sümerbank işçisi gün boyunca bütün vardiyalar yemek salonuna girmeyerek dışarda aç beklediler.

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Dalkavuğun dünü, bugünü

Bugün ruhsal bir bozukluğun, düşük bir karekterin ifadesi saydığımız dalkavukluk bir zamanlar bir meslekmiş. Dalkavuklar tüzükleri, ücret tarifeleri bulunan, hayatlarını bu yoldan kazanan bir esnaf zümresi imiş.

Reşat Ekrem Koçu, "Tarihimizde Garip Vakalar" adlı kitabında bu konuya değinir, Topkapı Sarayı arşivinde bulunmuş I. Mahmut devrine ait dalkavuklukla ilgili bir dilekçeden alıntılar yapar.

Dilekçe, "Devletli, inayetli, merhametli efendim" diye başlıyor. "Dalkavuk kullarınız" imzasını taşıyor. Dalkavuk zümresinin dertlerini ve sorunlarını anlattıktan sonra, "Dalkavukluk sağlam bir nizama bağlanmazsa cümlemizin açlıktan öleceğimiz aşikardır" ve bu müessesenin şu şekilde islahını talep ediyor:

"Kadim nizam ve kanuna göre yeniden bir nizama bağlanmasını uygunsuzlukların içimizden tard edilmesini, tavır ve hareketleri hepimizin makbulü olan Şakir Ağanın cümlemize kahya tayin olunmasını ve eline memuriyetini bildiren bir kıt'a ruhsatname ihsan buyurulmasını niyaz ederiz"

Dilekçenin altına eklenen metinde ise dalkavukluğun tehlikeli bir meslek olduğu belirtilerek yapılacak çeşitli eğlencelere göre çeşitli harhlar istenen bir tarifenin uygulanması talep ediliyor. Bu tarifeye göre bazı eğlendirme çeşitlerinin değerleri şöyle:

Dalkavuğun yüzünü tokatlama—30 para,

Merdivenden aşağı yuvarlama—180 para,

(Bir yeri incinir, kırılırsa, tedavi ve cerrah parasını latife eden verir)

Sakalını boyama—60 para,

Sakalının yarısı veya cümlesi arpa boyunca kırkılırsa, latifeyi yapan, dalkavuğun üç aylık nafakasını verir. Bu nafaka ayda 30 kuruştan 90 kuruştur,

Kuyruğu dışarda kalmamak üzere bir fındık faresini ağzının içine kapamak—400 para,

Bostan dolabına bağlanarak su içinde bir miktar durdurulmak şartıyla bostan kuyusunda bir devrine—600 para (Dalkavuk boğulur ölürse cenaze masrafı latifeyi yaptırana aittir)

* * *

Dalkavukluk bugün, resmi bir kuruluş olarak tarihe karışmıştır ama gayri resmi bir meslek, bir geçim kaynağı olarak varlığını sürdürmektedir.

Nasıl mı?

Şöyle bir çevrenize bakın, bir yığın örneğini hemen görürsünüz. İsterseniz hergün rastladıklarımızdan birkaçını sayalım:

Televizyondaki basın toplantılarında:

Erbakan'a. "Sayın Hocam milli görüşün ne olduğunu izah eder misiniz?" diye sormak.

Türkeş'e. "Sayın Türkeş partinizin ne kadar da barışçı bir parti olduğunu açıklar mısınız? Allah komünistlerin belasını versin mi?" diye sormak.

Ecevit'e, "Friedman modeli nedir anlatır mısınız?" diye sormak.

İsmet Sezgin'e, "Sayın Bakanım hep savunmada kaldınız, ben size hücuma geçireceğim. CHP hükümetinden ne devraldınız?" diye sormak.

Ecevit devaliasyon ve zam yapınca "zamlar halkın yüzünü güldürdü" diye yazıp, Demirel yapınca "zam zulümdür" demek veya tam tersi, Demirel yapınca, "zam şifadır" deyip, Ecevit yapınca "Vatandaş inliyor" demek.

Bunların ücretlerinin ne olduğu belli değil, ücret uyuşmazlıklarını kendi aralarında çözüyorlar. Ama ücreti tahmin edilebilecek olanlar da var:

"Başbuuuğ" diye ulumak—dört mermi,

Sendika veya parti binasında bomba imal etmek— İki ondörtlü

Davadan döneni vurmak— Bir dairede müdür vekilliği...vb.

Bir de söyleleri var:

Yaşasın Rusya diye bağırmak—Bir Küba gezisi,

"Taraki öldü, Yaşasın Karmal demek— Bir Afganistan gezisi,

1 Mayıs'ta yasağa rağmen sokağa çıkmak—Bir Moskova gezisi (sokağa çıkan dalkavuk, bu latifede tutuklanırsa hapishane masrafları, yaralanırsa hastane masrafları latife yapan Brejnev'e aittir.)

Hatta rivayet olunur ki bu son tür dalkavukluklar artan sıkıntıları nedeniyle Brejnev'e şöyle bir dilekçe göndermişler:

"Dalkavukluk yasaları değiştirilerek sağlam bir düzene bağlanmasını, İngiltereci uygunsuzların aramızdan tard edilmesini ve hepimizin makbulü olan Laz İsmail Ağa'nın cümlemize kahya tayin buyurulmasını niyaz ederiz."

Türkiye İşçi Köylü Partisi İl Başkanı Erkan Önsel basın toplantısında, Trabzon'daki MHP terörüne dikkati çekti (Fotoğraf: Aydınlık)

TİKP TRABZON İL BAŞKANI ÖNSEL:

Trabzon'da MHP'yi himaye eden Emniyet Müdürüdür

TRABZON (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Trabzon İl Örgütü 22 Nisan 1980 günü basını parti lokaline davet ederek bir toplantı yaptı.

Trabzon'daki son gelişmelere ve mayıs ayında gelişebilecek olaylara değinen Türkiye İşçi Köylü Partisi İl Başkanı Erkan Önsel Trabzon'daki anarşinin bazı emniyet görevlileri tarafından himaye gördüğünü de belirtti.

Açış konuşmasında Erkan Önsel şunları söyledi:

"Trabzon'da halk hükümetin MHP'yle olan yakınlaşmasından çok acılar çekmektedir. Bazı emniyet yetkililerinin MHP'yi himaye ve teşvik eden tutumu gayet açık bir hale gelmiştir. Son bir ayda Trabzon'da öldürülen 10 yurttaşın katillerinden hiç biri yakalanamamıştır. Üstelik saldırıya uğrayan yurttaşların karşısına en yakın arkadaşları katil zanlısı olarak çıkarılmakta; saldırıya uğrayanlarla açıkça alay edilmektedir. Kentin merkezi yerlerinde dolaşmak da giderek imkansız hale gelmektedir."

Daha sonra DİSK'in 1 Mayıs'ta yapacağı gösterilere değinen Önsel, bu gösterilerin kışkırtma ve tertiplere açık olduğunu söyleyerek MHP'lilertarafından küçük kağıtlara yazılarak sokaklara atılan ve altında M. Akif imzası bulunan bir yazıyı gösterdi. Şiirde şöyle deniliyor;

"TRABZONLULAR UYANIN

1 Mayıs Komünist bayramı
olarak kutlanmak isteniyor
Eğer
Müslümansan;
1 Mayıs'ta komünistleri
Trabzon'da yürütme
Dinine, namusuna, vatanına
Sahip çık.
Meydanı komünistlere bırakma...
Sahipsiz vatanın batması haktır
Sen sahip olursan bu vatan
Batmayacaktır...

Erkan Önsel, sözlerini şöyle bitirdi: "MHP utanmadan Mehmet Akif gibi milli bir şairimizi iğrenç emellerine alet etmek istiyor. İşçi düşmanı MHP alttan alta geliştirdiği provokatif faaliyetler bir kez daha açığa çıkmıştır. "Biz TİKP olarak 1 Mayıs'ı günün şartlarına ve 1 Mayıs'ın devrimci ruhuna sadık kalarak parti lokalinde kutlayacağız. Toplantımıza katılmak isteyenlere lokalimiz açıktır. Bütün Trabzonlular davetlidir.

Bir gazetecinin sorduğu soruya karşılık Erkan Önsel şunları söyledi

"Anarşinin emniyet görevlilerinin bir kısmından himaye gördüğünü, öldürülen Zeki Öztürk'ün öldürülmeden bir hafta evvel Dodge araba içerisinde devriye gezen ekip tarafından Maraş Caddesinde yakalanarak dayak atıldığını tespit ettik. Polislerin adlarını söyledik. Bunlar, şoför Rıfat, polis memuru Adıgüzel Çiftçi ve Komiser Muavini Aslan Seyhanlı'dır. Ayrıca 34 plakalı lacivert bir Renoyla ÜGD yazıları yazan 5 polisi tespit eden Komiser Yardımcısı Sezai Sözener Merkez Karakolundan alınarak pasif bir göreve verilmiştir. Görülen odur ki, Trabzon'da MHP'yi himaye eden Trabzon Emniyet Müdürüdür. TİKP, Trabzon Emniyet Müdürünün yakasına yapışmıştır. Burada bunu gayet açık olarak ifade ediyorum."

Emniyet Müdürünün oğlunun polis arabalarından inmediğini, bir görevli polis gibi hareket ettiğini ve devamlı olarak ÜGD'ye gidip-geldiğini söyleyen Erkan Önsel "MHP en başta Emniyet Müdüründen himaye görmektedir" dedi.

Büyük sıkıntılar ve yeni çözüm

(Baştarafı 8. sayfada)

dir. Öteden beri önüne çıkagelen problemlerdir ve işçi sınıfı, bu problemlerin üstesinden nasıl geleceği konusunda oldukça tecrübelidir. Ne yapılacağını az çok biliyor.

Ama sorun, doğrudan doğruya kendi cephesinden, işçi örgütleri içinden gelen baskı, bölücülük ve provokasyonlarla birleşince, gerçekten güçleşmektedir. Kanımızca sıkıntının büyüklüğü de asıl buradan gelmektedir. İşin çapı büyümüştür, atılacak her adımın bedeli ağırlaşmıştır.

Nasıl ağırlaşmasın ki?

İşçi, sesini biraz fazla mı çıkartıyor; adını, hiç ummadığı bir anda patrondan önce sosyalist maskeli bay sendikacının hazırladığı "atılacak adamlar" listesinde görebilir. Sendika yöneticisinin despotluğuna, yiyiciliğine karşı mı çıkıyor; "yıkıcı", "bölücü", "Maocu bozguncu" ilan edilmeyi peşinen göze almalıdır. Diyelim ki, göze aldı ve muhalefetini sürdürüyor; o zaman da derhal sendika üyeliğinden ihraç edilmeyi hesaba katmalıdır. Bu da yetmez. İGD'li ya da bilmem hangi fraksiyonlu çetenin yolunu kesip tehdit etmesini, veya "temsilcilik" odasında Gestapo misali sorguya çekilmeyi, dövülmeyi ve —şaka değil— kurşunlanmayı bile beklemelidir... Amacı, sınırları, biçimi ve muhtemel sonuçları fabrikasında işçi arkadaşlarıyla beraber değil, sendikasında değil, bilmem hangi karanlık köşede belirlenen; hatta hatta Türkiye'de de değil, taa Doğu Berlinlerde, Moskovalarda belirlenen sözümona "devrimci eylem"lere, "sınıf savaşım"larına, "genel direniş"lere aklın yatsa da yatmasa da katılmak zorundasın. Hadi, "ne olacak bakalım" diyerek katıldınız; o zaman da en zor, en kritik anda ortada bırakılmayı, arkadan hançerlenmeyi sürpriz saymamalısınız... Yıllanmış sendika ağasının han-hamam yaptırmasına, yiyip içmesine, etrafında çeteler beslemesine, emperyalist bir süper devletin propagandası için çıkarılan gazetelere, yayınlara, işçi aidatlarından biriken paralardan ayrılacak fon bulunur. Ama işçinin grev günü gelip çattığında "kasanın zayıfladığını" utanmadan ilan ediverirler. Ayda 1500 liralık grev parasını sigarasına mı yetiştirecek, bakkal borcunu mu ödeyecek, ev kirasına mı yatıracak? Orasını da işçi düşünsün. Örnekler daha da uzatılabilir...

Bunları gördükten sonra sendikanızı beğenmediniz ve değiştirmek mi istiyorsunuz; o zaman da patron baskısı ve devletin engellemelerinin yanında ve hatta ondan da önce— kendi sendikanızın silahlı sopalı terör gruplarıyla başetmeyi hesaplamak, ona göre hazırlanmak zorundasınız. Tabii bütün bu riskleri sizinle birlikte göğüsleyebilecek yürek ve yetenekte, geçebileceğiniz başka bir sendikayı bulabilirseniz... Hayal değil, işçinin her gün yaşadığı gerçekler, ne yazık ki böyledir.

Özetle:

1) Gerici hakim sınıflardan, hükümet ve işverenlerden baskı ve terör, işçi hak ve özgürlüklerini gaspetme girişimleri.

2) Sendika ağalığından, özellikle de Rusyacı yeni tipte gangster sendikacılıktan gelen baskı, zorbalık ve provokasyonlar, maceracılık.

3) Bu engellere karşı savaşta cesur, güvenilir bir seçeneğin henüz kendini güçlü bir şekilde ortaya koyamaması.

Türkiye işçi hareketinin aşağı yukarı son beş yıldan bu yana gelip düğümlendiği noktanın "manzara-i umumiyesi" budur. Ve bu durumun sınıfı ne büyük bir sıkıntı içine sürüklediğini, derinden anlıyoruz.

Büyük sıkıntılar tarihte her zaman, yeni çözümlerin, yeni atılımların anası olmuştur. Yaşanan gerçekler aynı zamanda, a) Yeni atılımın dayanılmaz arzusunu ve arayışını; b) Tecrübe birikimini; c) Önderlik şekillenmesini ve d) Yeni atılımın üzerinde yükseleceği ilk mevzileri de yaratmıştır.

Bugün düğümlenen noktanın başka bir temel karakteristiği de işte budur. Meseleye yüzeysel bakan ve kafalarını günübirlik "güç dengeleri" hesabından başka şeye yormayanları bilmiyoruz ama, yakından bakınca, biz, gerçeğin bu yanını da derinden kavrıyoruz.

Anayasa ve özgürlükleri çiğnediği için Demirel hakkında Meclis soruşturması açılması istendi

ANKARA (ÖZEL) — 55 CHP'li ve iki bağımsız milletvekili, Başbakan Süleyman Demirel ve hükümet üyeleri hakkında, yurttaşların Anayasal hak ve özgürlüklerini çiğnedikleri, tutum ve davranışları ile yurttaşlar arasında ayrıcalık yaratıp, bir kısım yurttaşımızın haksız işlemlerle karşılaşmalarına yol açtıkları gerekçesi ile TCK'nın 228, 240, 251 ve öteki maddeleri uyarınca cezalandırılmaları için Meclis soruşturması açılmasını istediler. Parlamenterler verdikleri önergede AP azınlık hükümetinin, Anayasayı askıya aldığını, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini unuttuğunu belirterek, "AP azınlık hükümeti demokrasiye ve Anayasaya, özgürlüklere, işçi sınıfına ve kazanılmış haklara ve tüm emekçilere savaş açmıştır." dediler.

Başbakanın, partisinin Gençlik Kolları Kurultayında iç savaş kışkırtıcılığı yaptığına dikkat çeken parlamenterler, hükümetin 1 Mayıs törenlerini de yasakladığını belirterek, "Oysa 1 Mayıs bütün dünyada işçi sınıfının ve tüm emekçilerin uzun uğraşları sonucu, kazanılmış haklarını kutladıkları, uluslararası bir dayanışma günüdür. Bir emek bayramıdır." dediler.

AP hükümetinin işkenceyi en insafsız bir şekilde uyguladığına da değinilen önergede, AP hükümetinin esel-mobil tasarısı ve kıdem tazminatını sınırlandırarak, işçi sınıfının kazanılmış haklarını gaspetmeyi amaçladığı belirtildi.

Çatışmada oğlu ölen baba intihar etti

TUNCELİ (ÖZEL) — Bir süre önce Halkın Kurtuluşu-Apocular çatışmasında öldürülen Hıdır Demir adlı gencin babası Hüseyin Demir oğlunun üzüntüsüne dayanamayarak intihar etti. Hıdır Demir'in toprağa verilmesinden bu yana Hüseyin Demir'in kendi kendine düşündüğü, kimseyle konuşmadığı ve acıya dayanamayarak kendini öldürdüğü öğrenildi.

Kutlanamaz...

(Baştarafı 8. sayfada)

Solcu görünümündeki gruplar Acıbadem, Dörtyol, Bağlarbaşı, Çağlayan son durak, Silahtar-Alibeyköy yolu, Ünalan Mahallesi ilkokulu yanı, Ankara asfaltının Göztepe kavşağı, Fikirtepe Mandıra Caddesi, Gedikpaşa, Beşiktaş, Taksim, Bomonti Huzur Sokak, Kocamustafapaşa ve Cerrahpaşa da bombalı pankartlar astılar. Pankartlar yurttaşlara korkulu dakikalar yaşatırken, yer yer trafik tıkandı.

Moskova güdümündeki gruplar Feriköy Baruthane Caddesi, Avukat Caddesi, Hasköy Fatih Sultan Sokak, Cihangir, Bayrampaşa Murat Mahallesi, Yeşilova, Sefaköy, Kadıköy Çarşısı, Karaköy Çağlayan Gürsel Mahallesi, Kartaltepe ve Gaziosmanpaşa'da esnafı kepenk kapatmaya zorladılar. Göztepe'de ise bir çocuk yuvası bazı kişiler tarafından "kapatılmadığı takdirde bombalanmakla" tehdit edildi. Esnafı kepenk kapatmaya zorlayanlardan bir kısmı güvenlik kuvvetlerince yakalandı. Bayrampaşa'da ise kepenk kapatmaya zorlanan esnaf baskılara kulak asmadı ve dükkanları açtı. Siyavuşpaşa'da da pazar kurulan yere gelen gruplar pazarcıları tehdit ettiler, ancak başarılı olamadılar.

İstanbul'daki olayların diğer önemli bölümü okullarda özellikle liselerde meydana geldi. İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencilerinden 120'si Ayazağa'da gözaltına alındı. Diğer birçok üniversite ve yüksek okulda çıkabilecek olaylardan tedirgin olduklarından öğrencilerin okula gelmediği görüldü.

Bu arada Sarıyer Behçet Kemal Çağlar Lisesinde bazı kişiler, öğretmenleri rehin alarak barikatlar kurdular. Daha sonra yapılan aramada 1 tabanca ele geçirildi. Fenerbahçe Lisesinde derslere girişi engelleyen bazı kişiler gözaltına alındılar. Kadıköy Yıldırım Beyazıt Lisesi ve Çağlayan Lisesinde de boykot yapıldı.

Öte yandan Beşiktaş'ta korsan gösteri yapan bir grup jandarmayla çatıştıktan sonra dağıldı. Sanayi Çarşısında bildiri dağıtanlar gözaltına alındı. Bakırköy'de sokaklarda bir yandan koşan bir yandan da bildiri atan gençler görüldü. Küçükköy'de bir grup lastik yakarak gösteri yaptı. Muhtarpaşa'da da lastik yakıldı. Esenler'deki Fatih İlk ve Ortaokulu bahçesindeki göndere "kızıl bayrak" çekildiği iddia edildi.

ANKARA'DAKİ OLAYLAR

Ankara Valisi Vecdi Gönül okul ve resmi dairelerde her hangi bir olayın çıkmaması için geniş güvenlik önlemleri alındığını bildirdi. Sabah saat 07.00'den itibaren 39 lise önünde önlemler alındı. Polislerin daha çok DİSK'in etkin olduğu işyerlerinde yoğunlaştığı tespit edildi.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Koleji öğrencileri direnişe geçerek derslere girmediler. Direniş sırasında okulun camları kırıldı, içerdeki bazı dolap ve eşyalar tahrip edildi. Derslere pazartesi gününe kadar ara verildi. Olayla ilgili olarak 34 öğrenci gözaltına alındı. Bu arada Etlik Lisesi öğrencilerinden bir grup okula gitmek isteyen öğrencilere engel oldular, dersler yapılmadı. Önceki gün olayların meydana geldiği İncirli Lisesinde ise öğrenim normal olarak devam etti.

Bu arada Ortadoğu Teknik Üniversitesinde de önceki gün yapılan forumun dağıtılması üzerine bazı gruplar "Bugün öğrenim yapılmayacak" diye duyurular yaptılar. Bir günlük boykot üzerine okul yönetimi de öğrenimi bir gün tatil etti. Dersler cuma günü başlayacak.

Öte yandan Devlet Demiryollarında da bazı gruplar bildiri dağıttılar. Olay yerine gelen polisler olayla ilgisi bulunmayan 50 kadar yurttaşı dövdüler. İki kişi ise sıkıyönetime sevkedildi.

Emekli Sandığının Ulus'taki binasında çalışanlar ise bazı kişiler tarafından dışarı çıkarılmak istendi. Bu eyleme karşı çıkan Mem-Der yöneticisi Alpaslan Dumlupınar ve Ömer Faruk Kayabaş tartaklandı. Dışarıya zorla çıkarılan memurların büyük çoğunluğu daha sonra geri döndü. Genel Müdürlüğün olayla ilgili soruşturma açtığı bildirildi.

İZMİR'DEKİ OLAYLAR

İzmir'de de 1 Mayıs nedeniyle geniş güvenlik önlemleri alındı. Kentin giriş ve çıkışları tutuldu. Aramalar yoğunlaştı. Poliste izinler kaldırıldı. Günün ilk saatlerinde 17 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Gece geç saatlerde bazı gruplar banka şubelerine bomba koydular ve yollara benzin dökerek yakmaya çalıştılar.

Ege Üniversitesinde de öğrencilerin büyük çoğunluğunun okula gelmediği görüldü. Tıp Fakültesinde ise bazı gruplar öğrencileri zorla evlerine gönderdiler. Buca Eğitim Enstitüsünün bazı bölümlerinde ders yapılmadı. Çınarlı Endüstri Meslek Lisesinde de dersler boykot edildi. Öte yandan Çankaya'daki MİSK binasının kurşunlandığı öğrenildi.

TUNCELİ'DEKİ OLAYLAR

Tunceli'de 1 Mayıs öncesinde başlayan gerginlik yer yer çatışmalarla devam etti. 28 Nisan günü çıkan bir çatışmada Yusuf Kuş adlı bir genç başından vurularak öldürüldü.

Bir grup ise Tunceli'nin yüksek mahallelerine çıkarak bir süre "Faşizme ölüm, Tek Yol Devrim", "Yaşasın 1 Mayıs" şeklinde sloganlar attılar. Daha sonra güvenlik kuvvetleri ile grup arasında çıkan çatışmada bir kişi yaralandı.

Bazı esnaf kepenk kapatmadı, ancak [illegible] kepenklerini açtı.

ADANA'DA

Adana'da da maceracılar esnafı kepenk kapatmaya zorlarken, ortadereceli okullarda bir kısım öğrenci derslere girmedi.

ANTALYA'DA

Antalya'da Valilik bir açıklama yaparak, 1 Mayıs'la ilgili olarak Antalya ve ilçelerinde toplantısına izin verilen yürüyüş ve gösteri yürüyüşünün iptal edildiğini bildirdi. Bu arada AP'nin Antalya'da düzenlediği miting de iptal edilmiş.

DİYARBAKIR'DAKİ OLAYLAR

1 Mayıs gösterilerinin yasaklanması üzerine Diyarbakır'da da bazı Sovyetçilerin çektiği "Ulusal Demokratik Güçbirliği" (UDG) okullarda boykota gitti. Boykotun bazı okulda etkili olduğu öğrenildi.

Bağlar Mahallesinde kepenk indirme girişimine karşılık güvenlik kuvvetleri hoparlörle esnafa dükkanını kapatmamaları çağrısında bulundu.

Bu arada Dev-Yol grubu taraftarlarının İstasyon civarında korsan gösteri düzenlendi.

MERSİN VALİSİ: "YALNIZ İSTİKLAL MARŞI"

İçel Valisi Fahri Öztürk ise İçel'de düzenlenen 1 Mayıs kutlamaları sırasında İstiklal Marşı dışında bir marş söylenmesine, kızıl bayrak ve yabancı devlet adamlarının portrelerinin taşınmasına kesinlikle izin vermeyeceklerini söyledi. Öztürk, ülkenin ve devletin bütünlüğünü bozucu pankart taşınması ve slogan atılmasına da izin vermeyeceklerini bildirdi. Güvenlik kuvvetlerinin bu yöndeki çalışmalarına yardımcı olmadığı takdirde [illegible] sözlerine ekledi.

Demirel...

(Baştarafı 8. sayfada)

ra bir açıklama yapan Demirel, MSP'nin daha önce AP içinden çıkacak bir Cumhurbaşkanı adayını desteklemeyi vaad ettiğini, [illegible] görüşmelerde [illegible] yeni bir [illegible] olduğunu [illegible].

Erbakan'ın [illegible] yapılan [illegible] içeri girildiğinde dikkatini [illegible] büyük tepsi kadayıf [illegible] ler kendi [illegible] konuşurlarken [illegible] kadayıfı [illegible] kızarmadan [illegible] Demirel [illegible] vuracağı [illegible] ya atıldı [illegible] Demirel'in [illegible] dığı bir [illegible] başlamadan [illegible] kan Demirel [illegible] suyu [illegible] "Ne o [illegible] tımın [illegible] mı sürüyor [illegible]" konuştu.

ERBAKAN'IN KONUŞMASI

Görüşmeden sonra kısa bir açıklama yapan Erbakan, seçimin uzaması için MSP olarak ellerinden geleni yaptıklarını, öncelikle AP'nin kendi adayına oy vermesi gerektiğini, AP Grubu içinde Bilgiç'e oy vermeyen 100 AP'linin sonucu sinin sağlanması gerektiğini söyledi.

Erbakan [illegible] parti olarak [illegible] verdiklerini [illegible] min uzaması [illegible] başka formül [illegible] nebilecek [illegible] ekledi.

DEMİREL'İN AÇIKLAMASI

Demirel ise [illegible] 38 gündür [illegible] madığına [illegible] Yunanistan [illegible] sunu örnek [illegible] "Bizim bu [illegible] yok. Biz [illegible] koymuyoruz [illegible] gaşadır" [illegible] tu. Demirel [illegible] olarak [illegible] Müşterek [illegible] Bilgiç'e oy ve[illegible] ba harcadık[illegible] tiden de de[illegible] dıklarını be[illegible] AP'lileri 29 [illegible] 1 Mayıs gü[illegible] liste bulunm[illegible] larını bildird[illegible]

Kıdem...

(Baştarafı 8. sayfada)

Kanununa göre, bu miktar [illegible] bulunan 972 bin lira [illegible] 14 Nisandan itibaren geçerli sayıldığı için, 14 Nisandan sonra [illegible] de getirilen kapsamına giriyor.

YENİ SINIRLAMA

[illegible] Türkiye'de bir işçinin [illegible] tazminatı [illegible] 800 lira ve bir brüt ücretine ikramiye, fazla mesai, ikramiye, sosyal haklar vb. [illegible] çalışan bir işçi kıdem tazminatı [illegible] lira olarak [illegible] sınırlamada miktar [illegible] bulunuyordu. [illegible] yeni tebliğ [illegible] yapılandan bile [illegible] sınırlamalar getirilmektedir.

MHP...

(Baştarafı 8. sayfada)

hızlandırdılar. Duvarlara "Kızıl kelle avcıları geldi", "Ölecekiniz" [illegible] sloganları yazılırken [illegible] MİSK ve MHP [illegible] Türk olan, Müslüman olan [illegible]

Bu arada işçilerin tehdit edecek [illegible] MİSK'e [illegible] MHP yanlıları, Birlik Mensucat Fabrikası [illegible] dolaşarak tehdit ettiler [illegible]

[illegible] olan tutumundan yararlanarak hızla yeni mevzi kazanma çabası içindedir.

TİKP açıklamasında [illegible] demokratik [illegible] tertiplerine [illegible] "Onlar [illegible] katif eyleme [illegible] ederek [illegible] hazırlanmaktadırlar. [illegible] Kayserili [illegible] macera [illegible] etmemelidir." denildi.

Çinkur Fabrikasının servis aracı ise Yenişehir Mahallesinde önü kesilerek, işçiler zorla MİSK'e üye kaydedildiler. MİSK'e bağlı Türk Mensucat Sendikası Birko İplik Fabrikasında çalışan 300 işçinin de zorla MİSK'e üye yapıldığı [illegible].

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Öte yandan Türkiye İşçi Köylü Partisi Kayseri İl Örgütü basına bir açıklama yaparak "MİSK ve MHP, hükümetin kendisine serbest [illegible]

İstanbul...

(Baştarafı 8. sayfada)

sığ olarak gözaltına alındığı açıklama yaptılar.

Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl Merkezi de 29 Nisan günü aranmıştır.

TİKP'nin [illegible] ilgili olarak açıklama yapan İl Başkanı [illegible] "Olay çıkmasını ve 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak kutlanmasını engellemek amacıyla alınan bu tedbirler kısıtlayıcı, öz girişimleri kısıtlayıcı girişimleri [illegible]" dedi. [illegible] karşı [illegible] TİKP'nin [illegible] amasın[illegible] uygu[illegible] karşı [illegible] latmak[illegible] uç ver[illegible] ve MHP [illegible] yacağı [illegible]

Gözaltına alınan TİKP Beşiktaş İlçesi yöneticileri serbest bırakıldılar.

Üç gencin öldürülmesinden sonra Trabzon'da durum gergin

HABER MERKEZİ — TRABZON'un Sebastiyan semtinde bulunan Karadeniz Devrimci Gençlik Derneği (Dev-Gör) ve Dev-Lis derneğinin bulunduğu binada üç gencin öldürülmesinden sonra kentte durum gergin.

Devrimci Gençlik Derneğinde meydana gelen olayda Recep Soydaş, Fethi Çakır ve İsmet Çatalbaş adlı öğrenciler tabancayla yaralandı. Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencisi İsmet Çatalbaş ve Bulancak Lisesi öğrencisi Fethi Çakır yolda, Trabzon Lisesinden beklemeli öğrenci Recep Soydaş ise hastanede öldü. Olaydan sonra dernek binasını arayan polisler olay yerinde mermi kovanı bulmuşlardır. Vali Ali Rıza Yaradanakul "Olayın derneğe dışarıdan bir saldırı mı, yoksa içeride meydana gelen bir olay sonucu mu olduğunu henüz belirlenemediğini" söylerken, saldırının dışarıdan komandolar tarafından yapıldığı belirtiliyor.

İSTANBUL'DA

İstanbul, Bakırköy Bağcılar'da evine gitmekte olan Recai Saka adlı genç kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Recai Saka, hastaneye kaldırılırken öldü.

Bayrampaşa'da meydana gelen diğer olayda ise duvarlara yazı yazmak isteyen bir grupla jandarma arasında çıkan çatışmada ağır yaralanan Hasan Eyüboğlu adlı ortaokul öğrencisi kaldırıldığı hastanede öldü. Hasan Eyüboğlu'nun yazı yazma olayı ile ilgili olmadığı, bir kaza kurşununa kurban gittiği öğrenildi.

Bu arada Beşiktaş'ta Recep Kılıçlar adlı bir kahveci çırağı başına üç kurşun sıkılarak öldürülmüş olarak bulundu. Yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

Kutan, Malatya'ya iki Amerikan uçağının inip inmediğini sordu

ANKARA (AA) — MSP Malatya Milletvekili Recai Kutan ve iki arkadaşı, Başbakan Süleyman Demirel'den Malatya Erhaç Havaalanına iki Amerikan nakliye uçağının inip inmediğini sordu.

Millet Meclisi Başkanlığına verilen önergede, tam teçhizatlı iki Amerikan nakliye uçağının 28 Nisanda Malatya'ya indiği, bu uçaklarda 90 Amerikan askerinin bulunduğu yolunda iddialar bulunduğu belirtildi.

Kutan ve arkadaşları önergelerinde daha sonra, "Şayet bu iddialar doğru ise, uçakların ve askerlerin Türkiye'ye geliş sebebi nedir? Bu uçak ve askerlerin, komşu Müslüman ülkeler ve bu meyanda İran aleyhine kullanılması sözkonusu mudur? Bir emrivaki ile karşı karşıya kalmamak için ne gibi tedbirler alınmıştır" dediler.

KUMANDA UÇAĞI İZMİR'E Mİ İNDİ?

Bu arada Amerikan "Newsweek" dergisinin son sayısında operasyona havadan kumanda eden uçağın İzmir'e indiği ileri sürülüyor. Derginin haberine kaynak olarak operasyona katılan bir C-130 uçağıyla havadaki kumanda uçağı arasındaki konuşmaları kaydetmeyi başarmış İsrailli bir amatör radyocuyu gösteriyor.

DİSK...

(Baştarafı 8. sayfada)

çağrısına uyarak başlatılan direniş sonucu İstanbul, Ankara, İzmir, Adapazarı, Mersin ve diğer birçok şehirde özellikle belediye hizmetleri büyük ölçüde aksadı. DİSK'e bağlı birçok fabrikada da üretim durdu. Sıkıyönetimin birçok işyerinde eyleme önderlik ettikleri gerekçesiyle çok sayıda işçi temsilcisini gözaltına aldığı ancak işçilerin gün boyunca çalışmadıkları bildiriliyor.

İSTANBUL

İstanbul'da DİSK'e bağlı Genel İş Sendikasının üyesi olan 17 bin işçi belediyenin çeşitli ünitelerinde 30 Nisan sabahından itibaren işi durdurdular. Direniş nedeniyle İETT otobüslerinin yarıdan fazlası sefere çıkmadı. Temizlik işçileri de çalışmadığı için çöpler toplanmadı.

İETT'deki direniş üzerine güvenlik kuvvetleri İETT Taşıtlar Dairesi Başkanına saat 09'.00'da otobüslerin sefere çıkarılması için yarım saat süre tanıdılar, aksi halde yetkililerin gözaltına alınacağını bildirdiler. Daha sonra otobüsler sefere çıktı.

Sular İdaresinde bazı bölümlerin çalışmaması ve şoförlerin direnişe geçmesi üzerine güvenlik kuvvetleri de müdahale ettiler. Edirnekapı Temizlik İşleri Genel Müdürlüğünde işçilerin çalışmalarını önledikleri öne sürülen iki kişi gözaltına alındı. İşçiler ise çalışmayarak evlerine dağıldılar. Avcılar Belediyesindeki işçiler de aynı şekilde polisin müdahalesi üzerine evlerine dağıldılar. Sefaköy Belediyesinde direnişe geçenler gözaltına alındı.

İstanbul Belediye Başkanı Vekili Erol Ünal bir çağrı yaparak 1 Mayıs'a saygılı oldukları kadar yasalara da saygılı olduklarını söyledi ve işçilerin işbaşı yapmasını istedi. Genel-İş Marmara Bölge Başkanı Cemil Altan da işçilerin hiç bir olaya meydan vermeden sükunet içinde direnişi sürdürdükleri bildirdi.

Öte yandan DİSK'e bağlı Bank-Sen üyelerinin Garanti ve Yapı Kredi Bankalarında dün işbaşı yapmadığı, Maden-İş'in de saat 10.00'dan itibaren direnişe geçtiği öğrenildi. Gıda-İş üyeleri de direnişe katıldılar. Tekfen Fabrikasında bütün temsilciler gözaltına alındı, fabrika iki gün tatil edildi. Erka'da işveren 30 Nisan gününü tatil ilan etti ve bir gün önceden işçilerin işe gelmemesini istedi.

Kazlıçeşme'deki deri işçilerinin de bir günlük direniş kararı aldıkları ve gün boyunca çalışmadıkları belirtiliyor. Topkapı Nakliyat Ambarı işçileri de direnişe katıldılar. Polisin müdahalesi sonucu bir süre çalışan işçiler polis gittikten sonra tekrar işi durdurdular.

ANKARA VE İZMİR

Ankara Belediyesinde EGO, ASU ve Temizlik işçilerinin direnişi sonucu kent ulaşımı büyük ölçüde aksadı. Bu arada korsan taksicilik yapanların halktan fahiş fiyatlar istedikleri gözlendi.

Yetkililerin işçilerin işbaşı yapması için çağrıda bulundukları ancak 11 bine yakın işçinin bu çağrıya uymayarak direnişi gün boyunca sürdürdükleri ve protesto direnişinin genel olarak sakin geçtiği belirtiliyor.

İzmir'de de direniş Belediyeye bağlı ünitelerde de büyük ölçüde uygulandı.

Öte yandan Adapazarı Mersin ve diğer birçok şehirde de Genel-İş üyelerinin ve DİSK'e bağlı diğer sendikaların üyelerinin iş durdurdukları bildiriliyor.

ECEVİT DİRENİŞLERİN YASA DIŞI OLDUĞUNU SÖYLEDİ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit bazı belediyelerde işçilerin sendikalar ya da sendika yöneticilerince yasa dışı direnişlere yöneltildiklerini, bunun hoş görülemeyecek bir davranış olduğunu belirtti.

Ecevit tüm işçilere yasa dışı davranışlardan uzak kalmaları çağrısında bulundu. CHP Genel Başkanı "Bazı sendika yöneticileri göz göre göre ve haksız biçimde işçileri yasa dışı davranışlara sürüklemektedirler ve gereksiz yere devletle adaletle karşı karşıya getirmektedirler" dedi.

Ecevit işçilerin mücadelelerini yasal yollardan yapmaları gerektiğini söyleyerek CHP'nin sağdan da gelse soldan da gelse bu tür yasa dışı eylem ve davranışlara karşı olduğunu belirtti

Öğretmen Namık Duru'nun öldürülmesi kınandı

KONYA (ÖZEL) — Türkiye İşçi Köylü Partisi Konya İl Örgütü, basına yaptığı açıklamada devrimci öğretmen Namık Duru'nun komandolar tarafından öldürülmesini kınadı. Açıklamada şunlar belirtildi:

"Fedakar, mesleğinde yorulmak bilmeyen ve her zaman halkın hizmetine koşan yurtsever öğretmen Namık Duru faşistlerin silahlı saldırısına uğrayarak hayatını kaybetti. Çeşitli defalar ülkücüler tarafından tehdit mektubu gönderilmiş, ayrıca görevinden gelirken MHP'li militanlar tarafından önü kesilerek saldırıya uğramıştı. Saldırganlar Pirebi Mahallesinin "Oba Başkanı" Derviş ve bin konutta çalışan Pol-Bir'li polisin kardeşi İbrahim Sarıbek'tir."

TİKP Konya İl Örgütü tarafından basına yapılan açıklamada Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'un öğretmenleri bölücü konuşmalar yaptığı belirtilerek Demirel'in ve Bakanlığın bazı açıklamalarının MHP'lilere cesaret verdiği belirtildi. Açıklama şöyle devam ediyor:

"Daha dün 'Sağcılar cinayet işlemiyor' diyen Türkeş ilimizde olan saldırıları, öldürme olaylarını nasıl izah edecektir? Yaptığı açıklamalarda Töb-Der'li öğretmenlerin görevlerinden alınmasını savunan Türkeş görevden alınmayanların da öldürülmesi emrini mi vermektedir?"

TİKP Konya İl Örgütünün açıklamasında öğretmen Namık Duru'nun öldürülmesinin nerede planlandığı ve bu planın kimler tarafından yapıldığı da sorularak yetkililerin suçluların yakalanması için çaba göstermeleri istendi. Açıklamada katil çetelerinin yakasına yapışılacağı ve halk önünde hesap sorulacağı da belirtildi. Devlet terörünün de tırmandırıldığı görüşüne yer verilen açıklamada, "Halka sahip çıkmadan, halka saldıran MHP'nin üzerine yürünmeden anarşi önlenemez" denildi.

Kaynak yapılırken mazot tankeri patladı: Bir işçi öldü

TUNCELİ (ÖZEL) — Tunceli'de 26 Nisan günü saat 11.00 sularında meydana gelen bir iş kazası sonucu, Celal Sürgeç adlı bir YSE işçisi öldü, 3 kişi ise yaralandı.

Kaza Tunceli YSE'de bir mazot tankerinin kaynak edilirken patlaması sonucu meydana geldi. Celal Sürgeç'in olay yerinde öldüğü kazada Hüseyin Gültekin, Ali Pişkin, Tosun Göçer adlarındaki işçiler de çeşitli yerlerinden yaralandılar. Ağır yaralı Tosun Göçer adlı işçi Elazığ Devlet Hastanesine kaldırıldı. Celal Sürgeç'in cenazesi ise, saat 13.00 sularında, işçi arkadaşları tarafından düzenlenen bir törenle memleketi olan Elazığ'a gönderildi.

Aydınlık — BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABERK. Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN. Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR. Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44–26 61 78 İdare Tel: 26 54 37. Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. GÜNTUR. Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 60 □ İZMİR: Özgüler İşhanı [illegible] – 25 25 54 □ ADANA: [illegible] Kat: 3 No: 16 Tel: [illegible] Kasım Sok. 27/10 [illegible] İşhanı, Kat: 3, No: [illegible]

YURTDIŞI BÜROLARI: ALMANYA [illegible] Frankfurt [illegible] Tel: 0611 437 595 | FRANSA [illegible] Paris | BELÇİKA [illegible] Bruxelles Tel: 64 72 120 | İSVEÇ Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628 | HOLLANDA Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61 | İSVİÇRE Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ Yurtiçi		Yurtdışı
3 aylık	900 TL.	3 aylık 1125 TL.
6 aylık	1800 TL.	6 aylık 2250 TL.
1 yıllık	3600 TL.	1 yıllık 4500 TL.

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
- Başlık yanı 4000 TL
- 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL
- 8. sayfa st/cm 1000 TL
- Renkli st/cm 1 700 TL
- Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL
- Küçük ilanlar kelimesi 30 TL

22340 - 756

HALK MÜZİĞİMİZ ÜZERİNE SORUŞTURMA

AYDINLIK Sanat Sayfası olarak halk müziğimizin sorunları üzerine bir soruşturma düzenlemiş bulunuyoruz. Aşağıdaki sorularımızı halk ozanlarımız ve müzik uzmanlarından oluşan 35 kişiye yönelttik. Soruşturmamızın halk müziğimiz alanında tartışılan konulara ışık tutacağı inancındayız. Yanıtları, elimize ulaştıkça yayınlayacağız. Bugün ilk olarak Sarper Özsan ile Aşık Mağduri'nin yanıtlarını sunuyoruz.

İstanbul Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi ve besteci:

Sarper Özsan:

Halk müziği gelişecekse, halk çalgıları da gelişecek

Sorular

1. Bugünün ve geleceğin devrimci müziğini yaratma çabalarında, bağlamanın ve diğer halk çalgılarının rolü sizce ne olabilir?

2. Bağlamadaki çok seslilik olanağını nasıl görüyorsunuz? Bağlamada çok sesliliğe ulaşılamayacağı şeklinde görüşleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

3. Elektrosaz, halk müziğine ne yönde etki yapıyor sizce?

4. Bazı halk sanatçılarımız, bilinen türküleri değişik yorumlarla söylüyorlar. Bunu nasıl karşılıyorsunuz?

5. Radyo ve televizyonumuzdaki halk müziği ürünleri sizce hangi düzeyde?

6. Halk müziğimizin durumu ve geleceği konusunda başka ekleyecekleriniz var mı?

AYDINLIK Sanat Sayfasının düzenlediği soruşturma, halk müziği ve çalgılarıyla ilgili altı soruyu içeriyor. Her biri hakkında sayfalarca yazılabilecek bu sorulara kısıtlı yer içinde gereğince cevap vermeye imkan yoktur. Soruların düzenlenişi, soruşturmadan çok bir anket niteliği taşıyor. Bu sınırlar içinde kalarak görüşlerimi aktarmaya çalışacağım.

1. Bugünün ve geleceğin müziğini yaratma çabalarında, bağlamanın ve diğer halk çalgılarının rolü konusunda birbirine karşı iki görüş var. Bunlardan biri, halk çalgılarının rolünü yok saymaktadır. Bu görüşü savunanlar, halk çalgılarının yapısının ancak kendi müziğimizi çalabilmeye elverişli olduğuna, gelişmiş müzikleri çalabilme özelliklerinden yoksun bulunduğuna işaret ederek, müziğimizin gelişmesinde bu çalgıların bir rolü olamayacağını savunuyorlar. Onlara göre halk müziği, halk çalgılarıyla birlikte bir yanda yaşayacaktır. Öte yanda gelişmiş müzik ise, ancak Batı çalgılarıyla ve bunların oluşturduğu orkestralarla yapılabilir. Bir kısım Batı müzikçisine hakim olan bu görüş özünde, müziğimizi ve çalgılarımızı küçük görmekten, onların değişebileceğini, gelişebileceğini düşünememekten kaynaklanıyor.

İkinci bir görüş ise, bugün ve gelecekteki müziğin ancak bizim çalgılarımızla yapılması gerektiğini savunmaktadır. Bazı Türk müzikçileri tarafından savunulan bu görüşün sahipleri, halkın sevmediğini, benimsemediğini ileri sürerek, insanoğlunun yüzyıllar boyu geliştirdiği müziğe karşı çıkıyorlar. Ne gariptir ki bunu savunanlar, soyut olarak gelişmeye karşı görünmemelerine rağmen müziğin yapısında, çalma ve söyleme tarzlarında, çalgılarda vb. yapılacak en ufak bir değişikliğe de karşı koyuyorlar. Bu konuda her yapılanın müziğimizi bozduğunu, yozlaştırdığını ileri sürüyorlar.

Bana kalırsa zıtmış gibi görünen bu düşünceler, özünde birbirinden farklı değildir. İki görüş de müziğimizin ve çalgılarımızın gelişmesini reddederek onu müzelik hale getiriyor. Oysa halk varsa, müziği de olacaktır. Halk müziği varsa onun çalgıları da olacaktır. Halk olduğu gibi kalmayıp gelişecekse, halk müziği de gelişecektir. Ve halk müziği gelişecekse, halk çalgıları da gelişecektir. Bunlar birbirine bağlı olgulardır; toplumsal gelişmenin sonuçlarıdır ve insan iradesinden bağımsızdır.

2. Bir görüşe göre bağlama zaten çok sesli bir çalgıdır. Bütün tellere vurulduğunda en az üç ses elde edildiği düşünürsek, bu çalgının çok sesli olduğunu varsayabiliriz. Ancak bu bilinçli değil, rastlantılara dayanan bir çokseslilikitir. Bu türden bir çokseslilik müziğimizi geliştirmez. Geliştirseydi, bugüne kadar çoktan olurdu. Oysa müziğimizi geliştirecek olan, ezgi içindeki çeşitli rahatlama ve gerginlik eğilimlerinin ifadesi olan fonksiyonel bir çoksesliliktir. İşte bu tür bir çoksesliliği yapmaya bağlamanın yapısı uygun değildir.

Ancak bağlamada çoksesliliğe ulaşılamayacağı şeklindeki görüş de doğru değildir. Bu bağlamanın sittin sene aynı kalacağı düşüncesinin bir ifadesidir. Bunun toplumun gelişme kurallarına aykırı düştüğünü yukarıda söylemiştik. Öyleyse şunu diyebiliriz ki; bağlama, gelişmesi içinde fonksiyonel çoksesliliğe uygun değişiklikleri mutlaka geçirecektir.

3. Elektronik bir bilimdir. Bu bilim hayatımızın çok çeşitli alanlarında kullanılmaktadır. Müzikte niye kullanmayalım? Tabii ki saz elektro olunca sesi değişiyor; doğal durumundaki sıcaklığını, ses rengini yitiriyor. Elektro gitar da öyle değil mi? Akustik gitarın sıcaklığını elektro gitarda bulabiliyor muyuz? Buna rağmen elektro gitar bugün iyice gelişmiş, nerdeyse yeni bir çalgı niteliğini almıştır. Bu toplumsal gelişmenin sonucudur. Bazıları elektro olmayı nerdeyse yozlaşmayla eşdeğerli tutuyor. Bu yanlıştır. Sazı mümkün olduğu kadar doğal haliyle kullanmayı tercih edebiliriz. Ancak elektro kullanıldığı yerler de olacaktır. Bundan kaçınmaya imkan yoktur.

4. En genel anlamda alırsak değişiklik iyi bir şeydir. Geleneği taklidi ederek hiç bir yere ulaşamayız. Örneğin, Ruhi Su türküleri değişik bir yorumla söylüyor. Bazılarının yaptığı gibi buna karşı mı olmalıyız? Tabii ki hayır. Ama yenilik yapıyorum diye yozlaştıranlar da var. Buna karşı da mücadele edeceğiz doğal olarak.

5. TRT'nin bu konuda günahlarına sevaplarına girmeye burada imkan yok. Ancak kısaca diyebilirim ki, radyo ve televizyon yayınlarını Türkiye'deki genel müzik ortamından bağımsız olarak ele alamayız. Buna göre yayınlarda iyi örneklere de, piyasa tarzı örneklere de rastlamak mümkün. Bazıları ülkemizdeki yozlaşmadan bütünüyle TRT'yi sorumlu tutuyor. Ben bu düşünceye katılmıyorum. Hayatını halk müziğine adamış, yozlaşmaya karşı çeşitli mücadeleler vermiş birtakım otoritelerin yönetiminde bugüne gelmiş bir TRT'nin yozlaşmanın kaynağı olduğunu savunmak, en azından haksızlıktır. Kaldı ki TRT, o pek eleştirilen "denetim" yoluyla yozlaşmaya karşı kendince bir mücadele de veriyor. Ancak ben bunun etkin olmadığı ve doğru bir şekilde yapılmadığı kanısındayım.

6. Halk müziğinde bugün genel gidiş yozlaşmaya doğrudur. Toplumsal şartların değiştiği dönemlerde, eskisinin yerine bu şartlara uygun yeni müzik konulamadığında yozlaşma kaçınılmazdır. Bizde de durum budur. Ancak bunun çözümü zaman ister. Toplum olarak yeni bir düzene geçiş süreci ve mücadelesi içinde müziğimiz de giderek yozluktan arınacak, çok sesli ileri bir müzik durumuna gelecektir.

Gör çek

İSMET ZEKİ EYUBOĞLU

Roman

"Son romanımı okudun mu?" diye sordu bana bir arkadaşım. Düşünüp taşınmadan "okumadım, roman okumuyorum artık" dedim, biraz şaşaladı. Oysa benden bu karşılığı alacağını biliyordu az çok. Roman okuduğum yılları, okuduğum yerli romanları şöyle getirdim gözlerimin önüne bir bir. Aşağı yukarı yüz yıl öncesine vardım kendi yazınımızda. Eski romancılarımızın çoğunu, Cumhuriyet döneminde, ondan az önce gelenlerin tümünü okudum diyebilirim. Ancak bu yazarların bütün yazdıklarını, "roman" dediklerini okudum diyemem. Kimi yazardan bir, kiminden birkaç roman okudum, kesinlikle. Orhan Kemal'i, Yaşar Kemal'i okudum bütün olarak. Kemal Tahir'in, Fakir Baykurt'un birkaç yapıtını, öteki çağdaş romancılarımızın da birer ikişer romanını okudum. Özellikle en "başarılı" sayılanları hep okudum. Okuduğum yazarlarla ilgili kanılarım açıktır.

İmdi sözünü edeceğim durum şu: Bizde, gerçekten yetenekli, güçlü romancılar var, bunu önceden söylemenin de yararına inanıyorum. Ancak romanda güçlülük, yeterlilik başka olanaklar da istiyor. Romancı ne denli güçlü, yetenekli olursa olsun, romanında, ayakları yere değmelidir, boşlukta uçmayı, böyle bir isteğin tutsağı olmayı bırakmalıdır. Büyük bir soluk bolluğu ile, taşkınlıkla okuyucuyu sürüklemek, duygulandırmak, bastığı yerden kaldırmak bir romancı için başarılı yol, tutarlı yöntem değildir artık. Okuyucunun yüreğini hoplatmak, duygularını alabildiğine kamçılamak, gözlerinden oluk oluk yaşlar boşaltmak günümüz romanında boşluktur, gereksizliktir, oyalayıcılıktır bence. Okurunu ağlatmak isteyen, taşkınlığa sürüklemeye, duyguların çalkantısı içinde yüzdürmeye çalışan bir romancı önce kendi durumuna ağlasın yazdığını, yaptığını bir okuyucu olarak değerlendirme olanağı bulsun. En iyi romancı kendi kendinin okuyucusu olmayı bilendir.

Çağımızın romanı masa başında değil toplumun içinde, olayları, yaşanan gerçeklerin kalabalıklığında yazılandır artık. İyi bir romancıya süslü, gösterişli yazı takımı, masa gerekli değildir. Toplumun hangi kesimini, hangi olayı, hangi insan sorunlarını konu edinirse edinsin, romanın da, romancının da bir "emek" eylemini yaşaması gereği vardır. Bundan dolayı romancının başarısı sorunlara bakışıyla bağlantılıdır. Bugün "köy romanı" deniyor. Oysa birçoğunu yakından tanıdığım bu roman türü yazarlarının Anadolu'ya İstanbul'dan baktıklarını, doğdukları yeri yalnız çocukluk yıllarında tanıdıklarını da biliyorum, kendilerinden bile dinledim. "İl romanı" ya da "kent romanı" denen türün yazarları da öyledir. Bunlar arasında romanında işlenen konuya bağlı olayların geçtiği yöreyi görmemiş, tanımamış nicelerini bilirim. Adlarını söylemek istemiyorum, onlar kendilerini bilirler. Gene öyle romancılar bilirim ki fabrika işçilerinin yaşamlarını konu edinmişler de ne bir fabrika görmüşler, ne de bir işçi ile oturup konuşmuşlardır.

Gazetelerde, dergilerde sık sık adları geçen, ödül alan kadın romancılarımızın çoğunun durumu, tutumu yürekler acısıdır. En önde gelenlerinin bile başarıları, kadın olmaları dolayısıyla başlarından geçen, geçmiş gibi gösterilen çok özel, çok gizli olayları açıklamaktadır. Oysa, bir kadının özel yaşamı bir roman için toplumla bağlantı kurduğunda önemlidir. O özel yaşam bir toplum sorununu, bütün insanlarla ortak olan bir yanı, kalıcı özü dile getirebiliyorsa değerlidir. Okur yazarlığın arkasına sığınarak başkalarının anlatmaya açıklamaya utandığı özel olayları duygusal anlatımlarla süsleyerek romanlaştırmak önemli bir iş değildir. Toplum sorunları birbiriyle bağlantısızmış gibi gösterilerek işlenirse roman boşluğa itilir, gerçekle ilintisi kesilir. Bu da okuyucuyu kandırma, onu yalnız duyguların egemen olduğu alana çekmedir.

Çağımızda roman araştırmayı, incelemeyi, yöntemli bir gözlemi gerektiriyor. Bunları yapmak için de bir bilgi birikimi, düzenli çalışma gerekir. Eskiden roman can sıkıntısını gidermek, oyalanmak, günün boş kesimlerini doldurmak için okunurdu. "Bütün günümü roman okumakla geçirdim", "yorgunluğumu gidermek için roman okuyorum" türünden açıklamalara girişmek romana gereken değeri vermemek, onun önemini kavramamaktır. Bunda da başlıca suç romancının sığ, yavan oluşundadır. İyi bir roman bir felsefe sorunu üzerinde durur gibi okuyucuyu düşündürür nitelikte olandır. Bilgisiz, belli bir öğretim-eğitim aşamasından geçmemiş, geçememiş kimsenin gözünde roman bir eğlenme, boş günleri doldurma aracıdır. Bu tutum romancıya sıkılmış bir kurşun demektir.

Roman içerdiği olayların özünde bir insan sorununun varlığını ortaya koyacak nitelikte değilse, kendi kendine yabancıdır, ereğinin dışına çıkmıştır, bir boş gün geçirme aracıdır. Oysa onun görevi bu değildir. Uygarlığın gelişim hızıyla romanın yanyana yürümesi, onun çağdaş ilerleyişlerle bir bağlantısı olduğunu, olması gerektiğini gösterir. Oysa ülkemizde, yazınımızda böyle bir anlayış doğmamış, doğacağa da benzemiyor yakın bir gelecekte.

Halk ozanı

Aşık Mağduri:

«Bağlamada çok sesliliğe ulaşılamayacağı görüşü baştan aşağı yanlıştır»

1) Müziğin hangisinin devrimci ve hangisinin devrimci olmadığı, yere ve zamana bağlıdır. Bizde devrimci olan bir müzik başka bir yerde devrimci içerik taşımayabilir. Yani bizim şartlarımızın devrimci müziği ile başka ülkelerin şartlarının devrimci müziği arasında mutlak ayrılıklar vardır.

Bu kısa girişten sonra daha açık bir kafa ile soruna yaklaşabiliriz.

Devrimler, insanların ihtiyaçlarına göre düzenlenip, ihtiyaca cevap verecek şekilde gündeme getirilir. Aksi halde, yani halkın ve insanların ihtiyaç ve anlayışlarına cevap vermeyen, ya da onları çok fazla aşan hiç bir yenilik kök salıp yeşerme şansına sahip değildir. Bu nedenden ötürü yapılacak düzenlemelerde, yeni eserler yaratmada daha çok halk çalgıları ile çalınıp söylenenlerin [illegible] edilmesi bugünün şartlarına doğrudan doğruya hizmet eder.

2) Bağlama konusunda iki ayrı yazıda, genişlemesine konuyu anlatmaya çalışmıştım. Ama tekrarında yarar vardır.

Bağlamada çok sesliliğe ulaşılamayacağı görüşü baştan aşağı yanlıştır. Bağlamayı tanımamaktan ileri gelmektedir. Daha doğrusu hor görmekten ileri gelmekte ve kaynağı burjuvazinin dışa olan özentisinden almaktadır. a) Kara Düzen: LA-RE-SOL. b) Mustezat Düzeni: LA-RE-FA. c) Azeri Düzeni: LA-SOL. d) Misket Düzeni: LA-SOL. e) Bağlama-i Rast Düzeni: LA-RE-FA. f) Abdal Düzeni: LA-LA-SOL. g) Bağlama-i-Bozuk Düzeni: LA-RE-MI. h) Cura Düzeni: LA-RE-LA. Rast Düzeni: LA-DO-SOL. Görüldüğü gibi bu kadar çok değişik akort edilebilen bir aletin çokseslilikte kullanılamayacağı görüşü [illegible].

3) Elektrosaz bir ihtiyaçtan, bir zaruretten doğmuştur. Bir teknik sorunudur. Elektrosazla yapılan bir sanat icrasında insanların dinleme süreleri daha kısalıyor. Çabucak bıkkınlık geliyor insanlara.

Saz önemli bir alet. Ancak tek başına naturel sesi ile büyük topluluklara seslenemiyor. Halk çalgılarının içinde davul ve zurnadan başka en geniş alana naturel sesini yayan alet yok. Bu açıdan teknik yardım ederek, bilgimiz derme çatma elektrolar yerine, sesini bozmayan manyetiklerle donatılmış elektrosazların kullanılmasında bir sakınca yoktur. Zira o zaman hem naturel sesini almış olacağız, hem de en geniş alanlarda bile çalma olanaklarımız olacaktır.

4) Bildiğimiz türkülerin bazı arkadaşlar tarafından değişik yorumlarla söylenmesi bir özentinin ürünüdür. Bence bilinen türküleri değişik yorumlamaktansa, yeni güfteler yeni yorum denemelerini yapmaları daha doğru olur.

Bu hem müzik ve söz zenginliğimizi artıracak, hem de iyi bir deneme olacaktır. Ayrıca şunu söylemeyi de uygun görüyorum. Bu bildiğimiz türkülerin değişik yorumcuları, yeni yorum sistemlerinin tutacağından biraz da ümitsizliğe kapılıp "Hiç olmazsa türkünün sözleri biliniyor. Onun hatırına dinlenir" diyerek değişik yorumlama yoluna gidiyorlar.

Kıymetli meslektaşım Aşık Bayram Ali'nin dediği gibi iki türlü yorum vardır. Bir öze dönüş, diğeri özden uzaklaşma yönündedir.

Bizler de bazı değişik yorumlamalar yapabiliriz. Ancak onun halk içinde sevgi ve saygısına halel getirmeyecek şekilde, yani özüne döndürerek. Yoksa Yunus'umuzu Pir Sultan'ımızı dışarı özlemcilerinin zevklerine hizmet ettirmek için değil.

5) Radyo ve televizyonumuzdaki halk müzikleri çoğu kere insanı güldürecek kadar basitleşiyor. Ve bir o kadar halk kültürüne zarar verecek hale geliyor. Tabii bu eleştirimi bütün programlarda çalınan müzikler için söylemiyorum. Ama ekserisi bu gibi.

Bu iktidarların da politikalarına göre değişiyor. Biri geliyor, biraz iyi bir şeyler yapma gayretiyle araştırmalar ve yenilemeler yapıyor. Öteki geliyor, bunların tam aksini yapıp, insanları birer TV, radyo düşmanı yapıyor, esas itibarıyla TRT yüzünü halktan yana dönmüyor. Padişahlık gibi. Çeşitli şubeleri çeşitli zamanlarda çeşitli insanlar tutmuş. Kendi kafasından başka kafaları hiçe sayan bu sorumlular, yeniliğe kapalıdırlar. Hatta şu kadarını bizzat bana söylediler. "Artık halk müziğine katkıda bulunulamaz. Kimse yeni bir şeyler yarattığını iddia edemez." Bu sözü söyleyen, halk müziği araştırmacısı ve Devlet Konservatuarı halk müziği öğretmenlerinden biridir. Tabii ki yaptıkları programlar bu kafalara göre düzenlenmiş oluyor. Bu nedenle insanlara kaliteli halk müzikleri yerine, bu hafta sevilen, diğer hafta unutulan türden müzikler sergiliyorlar. İnsanların belleklerine kazımıyorlar kültürü. Halk kültürünü. İşlerine gelmiyor çünkü...

6) Halk müziği sanatçıları olan arkadaşlarımız, çalışmalarının yüzde otuz kadarını çok sesliliğe ayırsınlar. Halk müziğini yüceltmenin yollarından bir tanesi de buradan geçmektedir. Ayrıca uluslararası planda halk müziğimizle yarışmalara girebilmenin yollarını aramalıyız.

Türkiyemizi kendi öz müziğimiz ile temsil etmenin yollarını açmak, bu uğurda çalışanların ve devletin Kültür Bakanlığı'nın işidir. Taklitçilik yaparak yurdumuzun adını müzik alanında duyuramayız.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Televizyonda bugün

18.05	SINAVA DOĞRU
18.50	BİNBİR GECE MASALLARI
19.15	YAŞAYAN ÜNLÜLER
19.45	HAFTANIN ŞARKISI
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.40	SAZ ESERLERİ
20.45	TURİZM
21.10	CHARLİE'NİN MELEKLERİ
21.55	HABER PROGRAM
22.55	HABERLER

19.15

YAŞAYAN ÜNLÜLER

Yaşayan Ünlüler dizi programında bu hafta Sıtkı Ulay tanıtılıyor. Sıtkı Ulay 27 Mayıs hareketinden sonra Tabii Senatörlük, Ulaştırma, Devlet ve Bayındırlık Bakanlığı görevlerinde bulundu. Tabii Senatörlükten istifa eden Ulay, Sosyal-Demokrat Partisini kurdu ve daha sonra CHP'ye katıldı.

Yönetmenliğini Seyna Sezgin'in yaptığı programda gazeteci-yazar Şemsi Kuseyri konuşacak.

18.50

Binbir Gece Masallarının sonuncusu

En aptalın kim olduğunu bulmak için kavga eden üç adam...

Binbir Gece Masallarının sonuncusunu izleyeceğiz. Son masalda Kazvin kentine düşen bir yabancı yolda üç adamı kıyasıya kavga ederken görür. Ne olduğunu sorduğunda, kavga edenler, aralarında en aptalın kim olduğunu bulmak istediklerini söylerler ve yabancıdan hakemlik etmesini isterler. Ve her biri bir öykü anlatmaya başlar...

21.10

CHARLİE'NİN MELEKLERİ YİNE SAHNEDE

Dizinin "Melekler Sahnede" adlı bölümünde sanatçı bir karı koca bir film şirketinin baskısıyla karşılaşır. Bir cinayetin de işlenmesi üzerine Charlie'ye başvurulur. Melekler de olayı çözümlemek üzere sahneye çıkarlar.

ELEŞTİRİ

Charlie'nin Melekleri TV'de sık sık seyrettiğimiz konusu, başı sonu malum Türk filmlerinin bir benzeri haline geldi. Üç güzel genç kızın dekor olarak da değil, esas alındığı dizide polisiye filmlerde aranan düşündürücülük yanı bile yok. Zaten basında diziyle ilgili en ciddi eleştiriler, Farah Fawcett'in yerine gelenin güzellikte eskisini aratıp aratmadığı yönünde oluyor ama bir sürü para ödenen bu tür dizilerin alınmasını durdurmak kimsenin aklına gelmiyor.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 30

Ahbap söyle bakalım, istersen ifadeyi karakolda alalım, ha ne dersin?

Karın ve mide geri, göğüs dışarı, gözler ileri; atomun da modası geçtiğinden, tam bu durumda, bir Hidrojen Bombası gibi daldı içeri. İlk yaptığı iş, gözlerinin üstüne dek indirilmiş geniş kıyılı, yumuşak dokulu ajan şapkasının altından, bakışlarıyla herkesi yaylım ateşine tutup taramak oldu.

Ol zamanda - altına kaçıranlar, yere düşenler görüldü. Hatta, eli erkek eline değmemiş bar kızlarından biri *"Ay aman!"* çığlıklarıyla oracıkta çocuk düşürdü. Bu çocuğa *"Keltoş"* adı verildi. Ve iştaha tıkayan mutfağından koşup gelen Panayot Usta dahi çocuğun göbeğini kesmekle, gayri müslim falan sayılmakta iken, kendi çapında ermişliğe ulaştı. Acınası bar kızlarından bir başkası, yatıştırılmamış analık duygusu kabararak, etekliğinin altından çekip çıkardığı cüponunu kundak niyetine bebeğin altına sermişti.

Bunlar olup bitmekte olsun, sorumlu Pehlivan hiç mi hiç oralı olmamış, istifini bile bozmamış, ağır ağır barmene doğru ilerlemişti.

Barmen ne yapacağını bilmiyor, kaçacak yer, girecek delik arıyordu.

Öte yandan, ünü sanı evreni tutmuş Pehlivan barmene doğru ilerlemekte iken, barın esrar ve sigara dumanından göz gözü görmez havasını bir serinlik kaplıyordu. Sonunda, mostrası Sibirya'dan gelmiş buz gibi soğuk bir hava esmeğe başlamıştı Kazık Bar'da. Hırtoğlan, içkilerin içine su karıştırmakta usta olan bu eski kurda:

— Ahbap, demin burada birisi vuruldu mu? diye sordu. İri kıyım bir herif dışarı atıldı mı?

—Ha... ha... hayır, ne münasebet efendim sepet dedi. barmen çeneleri korkudan atarak ve saygıyla yerlere yatarak.

Bir koku doldurdu salonu.

Kızlardan biri öbürüne:

—Zeliha, herifin aftosu sensin, bu iş sana düşer koştur oturak! dedi.

Zeliha bu öneriye yanaşmadan omuz silkeledi:

—Terbiyesizin zoruna bak!

Hadi onlar geldiler saç saça, baş başa.

Pehlivan'sa barmene bakışlarının en çok ölüm saçanı ile bakarak gürledi:

—Kalk kerata, ayağa kalk! Yerler de kirlenmesin, pisi pisine debelenip yuvarlanıp durma. Bize sökmez bu külüstür numara!

Adamda kalkacak güç ne gezer? Çözüldükçe çözülüyor, el ayak sapır sapır dökülüyordu-resmen-Ağzının içinde durmadan "Ya sahip vallah-ül azim ne münasebet..." diye bir şeyler geveliyordu. "Sen cenabeti gördü, ben oldu cenabet." Anlaşılan o ki sözü gargaraya getiriyordu.

Sorumlu Pehlivan, eski bir başbakan üslubu ve edasıyla yumruğunu masaya vurdu:

—Lan oğlum, artık bitsin bu fitne fücur ve rezalet!

Yaradana sığınıp patlattığı ilk tokatla herif sağa yıkıldı. "Bir de gericilik ha namussuz, sağcılık, iktidara yağcılık?" deyip patlattığı ikinci tokatla ağzı burnu çarpıldı, adam sola kaydı. Bu kez "O ne yoksa sen Mao'cu, Lenin'ci, Stalin'ci, dilenci solcumusun?" diyecekti, neyse ki aklıma yardıma yetişti, sağı solu bir yana bırakıp, çenesine yumruğu patlatarak herifi denkleştirdi:

—Ahbap söyle bakalım, istersen ifadeyi karakolda alalım, ha ne dersin?

Barmen yanaklarını ve çenesini tutarak özürler diledi:

—Sizi anımsıyamadım ya sahip... dedi. Çok afedersiniz ve bağışlayın. Birden tanıyamadım.

—Şimdi tanıdın ya?

—Hemen tanıdım.

—Söyle kimim ben?

—Dünyada gelmiş geçmiş, gelecek geçecek en yüce pehlivan, Cılk Kamber, nam-ı diğer Hırtoğlan!

—Aferin, göründüğünce ahmak ve bilgisiz değilsin. Peki konuş öyleyse. Öt anlat bakalım. Yoksa ifadeni karakolda alalım.

"Karakol" dedikçe ürpertiler geçiren barmenin patlamış dudakları zorla kıpırdadı:

—Olur anlatayım ya sahip ve seyyid. O vurulan herif dostu olur bizim Karmen'in.

—Hani Karmen, nerde Karmen? Karmen gelsin!

DEVAM EDECEK

BÜTÜN YÖNLERİYLE YAŞAYANLAR ANLATIYOR

12 MART 3. BÖLÜM

KURULUŞUNDAN DAĞILIŞINA KADAR TÜM OLAYLARLA THKP-C

YARIN BAŞLIYORUZ

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE 1 MAYIS 1980 10 LIRA

Güzel günlere

1 Mayıs yıllardır iki yönlü bir saldırı altında.

Bir yandan Moskova'cı güçler ve maceracılar 1 Mayıs'ı çığırından çıkarttılar. Birlik ve Dayanışma Gününü kanlı çatışmalara ve Rusya'nın propagandasına dönüştürdüler.

Öte yandan karanlık güçler, 1 Mayıs'ı kanlı tertipleri için fırsat saydılar. 1977 1 Mayıs'ında 34 yurttaşımızın kanını döktüler.

Bu yıl ne oluyor? Maceracı ve Moskovacı güçler 1 Mayıs'a yine terör bulaştırmaktadırlar. Öte yandan Demirel hükümeti anti-demokratik yasaklamalar yoluna gitmiştir.

Böylece 1 Mayıs kutlanamaz hale getirilmiştir.

İşçi sınıfı yapılanları izlemekte ve değerlendirmektedir. İşçiler ne terör ve istismar, ne de anti-demokratik yasaklamalar istemiyor.

Gelecekte güzel 1 Mayıslar kutlanacaktır!

Bombalı pankartlar, silahlı çatışmalar ve yoğun askeri önlemler nedeniyle halk 1 Mayıs'ta sokağa çıkmaya bile çekiniyor

Kutlanamaz hale getirdiler

İstanbul Bomonti'deki Tekel Bira Fabrikası yanında lastik yakan bir grupla polisler arasında yaklaşık 45 dakika süren bir çatışma oldu. Çatışma sırasında Satılmış Irmak adlı bir gösterici yaralı olarak ele geçirildi. Bu arada sayıları 18 civarında olan göstericiler Feriköy Deresine kaçarak, Birahane Sokağında bulunan 5 arabayı da devirip, parçaladılar. Olay yerinde yüzlerce boş kovan bulundu. Olaydan sonra havadan helikopter desteğinde jandarma ve polisler, Feriköy Deresi civarındaki işyeri ve evleri sararak geniş çapta bir arama yaptılar. Ancak, göstericilerden yakalanan olmadı. (Fotoğraf: Abdullah KURTAY)

- Mersin Valisi, DİSK'in 1 Mayıs mitinginde "İstiklal Marşı" dışında marş söylenmesini yasakladı.
- Silahlı kişiler, ana okulunda bile boykot yaptırmak istediler.
- Kepenk kapattırılmak istenen bazı dükkan sahipleri teröristlere boyun eğmediler.

HABER MERKEZİ

34 yurttaşın katledildiği 1977 1 Mayıs'ından bu yana, Moskova yanlısı gruplar ve maceracılar, her 1 Mayıs günü terör estirdiler ve bu günü, bir avuç silahlı teröristin devletle hesaplaşma gününe dönüştürdüler. Buna, Demirel hükümetinin bu eylemleri fırsat bilerek, bu yılki kutlamaları engelleyici anti-demokratik tutumu da eklenince, işçi sınıfının mücadele ve birlik günü olan 1 Mayıs bugün ülkemizde geniş kitlelerce kutlanamaz hale geldi. Bazı işyerlerinde yapılan kısıtlı kutlama ve protestoların dışında, yüzbinlerce işçi bugünü tedirginlikle ve dışarıdan izlerken, maceracı gruplar da pek çok kentte bombalı pankartlar asıp, polis ve askerle silahlı çatışmaya girerek terör havası yarattılar.

İSTANBUL'DA OLAYLAR

1 Mayıs kutlamalarının engellenmesini protesto gerekçesiyle yapılan eylemler en yoğun olarak İstanbul'da görüldü. Solcu görünümündeki gruplar bazı okullarda ders yapılmasını engellediler. Onlarca bombalı pankart asıldı. Esnafın dükkanını kapatması istendi ve yer yer polisle çatışmaya girişildi.

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

İşte MİSK mitingi öncesi Kayseri

İşçi mitingi olarak ilan edilen MİSK mitinginin kimi hedef aldığını yukarıdaki slogan gösteriyor.

MHP'liler kendilerini "kızıl kelle avcısı" ilan ettiler

MHP'liler kızıl kelle avcıları adıyla ortaya çıkarak Uğurevler Mahallesinde teröre başladıklarını pervasızca ilan ettiler.

- 3 Mayısta MİSK'in düzenlediği mitinge Bayar, Feyzioğlu ve Türkeş katılıyor.
- Silahlı komandolar evleri dolaşarak işçileri zorla MİSK'e üye kaydediyorlar.

KAYSERİ (ÖZEL)

MHP yanlısı MİSK'in 3 Mayıs günü Kayseri'de "Alınterine saygı, milli birliğe çağrı" adı altında düzenlediği miting öncesinde komandolar şehir içinde saldırılarını artırarak, "Kızıl kelle avcıları geldi" "Öleceksiniz" şeklinde duvarlara yazılar yazdılar.

Miting öncesinde MİSK'ten Haber dergisine bir demeç veren Celal Bayar ise, 3 Mayıs mitinginin başarılı olmasının yalnız Türkiye'de değil dünya çapında yankı uyandıracağını söyledi.

KOMANDOLAR ŞEHİRDE TERÖR ESTİRİYOR

Celal Bayar, Turhan Feyzioğlu ve Alpaslan Türkeş'in katılacağı mitingden önce komandolar şehirde baskı ve terörü

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Maliye Bakanlığı tebliği Resmi Gazetede yayınlandı

Kıdem tazminatına getirilen sınır eskisinden de beter!

- Yeni tebliğ. sınırın kaldırıldığı 15 Nisandan sonra müracaat eden binlerce işçiyi de kapsıyor

HABER MERKEZİ

MALİYE Bakanlığının kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi konusundaki tebliği dün Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Tebliğde, bu uygulamanın 15 Nisandan itibaren geçerli olacağı da belirtiliyor. Buna göre, bu tarihten itibaren emeklilik için başvuranlar da yeni getirilen sınırlamanın kapsamına sokulmuş oluyor.

Bilindiği gibi, İş Kanunu, asgari ücretin 30 günlüğünün 7.5 katını vergiden muaf miktar olarak belirlemişti. Şimdiki asgari ücret düzeyine göre bu miktar yıllık 40 bin 500 lira tutuyor. İş

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Demirel, Erbakan'dan Bilgiç için destek istedi

ANKARA(ÖZEL)

BAŞBAKAN ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'ten sonra MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ı da ziyaret ederek AP'nin adayı Saadettin Bilgiç için destek istedi. 40 dakika süren görüşmeden son-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

1 Mayıs 1980'de durum

-1-

Büyük sıkıntılar ve yeni çözüm

Hüseyin Karanlık

TÜRKİYE işçi hareketi, 1980 1 Mayıs'ına üzerine kabus gibi çöken iki büyük ağırlığın sıkıntısıyla girdi.

Bunlardan biri, yıldan yıla derinleşerek süren ekonomik bunalımın yükü ile azgınlaşan gerici saldırılar ve anarşidir. Diğeri ise, doğrudan doğruya işçi hareketine, sendikalara yerleşmiş bulunan zorbalık mihraklarından gelen baskı ve terör.

Ekonomik buhrandan, bir başka deyişle büyük işadamları ve hükümetlerden gelen baskı ve sıkıntılar, işçi sınıfı açısından yeni bir şey değil-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

1 Mayıs gösterilerinin yasaklanmasını protesto amacıyla

DİSK'e bağlı işçiler, yurt çapında iş durdurdu

- Ankara, İstanbul ve İzmir'de belediye hizmetleri büyük ölçüde aksadı.
- Direniş boyunca çok sayıda işçi ve işçi temsilcisi gözaltına alındı.
- Ecevit, direnişlerin yasadışı olduğunu söyledi.

İŞÇİ SERVİSİ

DİSK'e bağlı işyerlerinde çalışan işçiler, 30 Nisan günü "1 Mayıs kutlamalarının yasaklanmasını protesto amacıyla" yurt çapında direnişe geçtiler. DİSK'in bu konudaki

(Devamı sa. 6 sü. 8'de)

İstanbul'da üç TİKP yöneticisi gözaltına alındı

İSTANBUL(ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Beşiktaş İlçe Başkanı İsmet Öğütçü, İlçe Yönetim Kurulu üyesi Kamil Yakar ve Beykoz İlçe Başkanı Osman Kılıç önceki gece evlerinden götürülerek gözaltına alındılar. Gözaltına alınma olayından sonra bilgisine başvurduğumuz Beykoz Asayiş Şubesi yetkilileri TİKP yöneticilerinin "gerekçe-

(Devamı Sa. 6 Sü.6)